

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr VII/34/2011 Rady Miejskiej w Żninie
z dnia 30 marca 2011 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŻNIN

Tom I UWARUNKOWANIA

URZĄD MIEJSKI W ŻNINIE

UL. 700-LECIA 39, 88-400 ŻNIN

www.um.znin.pl

Żnin 2011 r.

Organ sporządzający zmianę Studium

Urząd Miejski w Żninie

Burmistrz Żnina

Leszek Jakubowski

przy współpracy:

Zastępca Burmistrza Żnina

Aleksandra Nowakowska

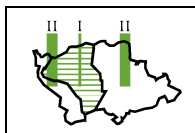
Sekretarz Gminy

Mirosław Gatka

Skarbnik Gminy

Irena Pilarska

Zespół autorski zmiany Studium:

STREFA I

mgr inż. arch. Dorota Fryndt - Hałaburdzin członek ZOIU Z-180

mgr inż. arch. Bogdan Fryndt

mgr inż. arch. Paweł Hałaburdzin

mgr inż. arch. Przemysław Bejnarowicz

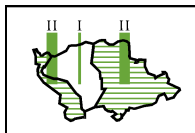
mgr Marek Gibowski

mgr Sławomir Flanz

konsultacje:

mgr inż. arch. Joanna Grocholewska

mgr Eleonora Rybczyńska

STREFA II

mgr inż. arch. Joanna Grocholewska członek ZOIU Z-257

mgr Eleonora Rybczyńska

mgr inż. arch. Hanna Rapalska - Kaczmarek

mgr inż. arch. Maja Geryszewska

mgr inż. Bartosz Burzyński

mgr inż. Radosław Ciesielski

mgr Maria Dobroń

SPIS TREŚCI

I.WSTĘP.....	5
II.UWARUNKOWANIA	7
1.UWARUNKOWANIA PONADLOKALNE	7
2.UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	9
2.1.STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.	9
2.2.POWIĄZANIA PRZYRODNICZE OBSZARU GMINY Z OTOCZENIEM.	20
2.3.OBSZARY PRZYRODNICZO CENNE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ.	21
2.4.STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	23
2.5.ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA	26
3.OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO.....	27
3.1.GŁÓWNE CZYNNIKI DETERMINUJĄCE STAN ZAGOSPODAROWANIA MIASTA	27
3.2.ROZPOZNANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA KULTUROWEGO I STAN OCHRONY PRAWNEJ ..	31
3.3.DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	36
4.DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW.....	37
4.1.STRUKTURA UŻYTKOWANIA I PRZEZNACZENIA TERENÓW.....	37
4.2.STAN PRAWNY GRUNTÓW	38
4.3.RUCH BUDOWLANY	39
4.4.STAN PRAWNY W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO.....	43
5.ŁAD PRZESTRZENNY I WYMOGI JEGO OCHRONY	48
5.1.ŁAD PRZESTRZENNY. OCENA STANU ZABUDOWY I ZAINWESTOWANIA.....	48
5.2.CHARAKTERYSTYKA ZABUDOWY I PODSTAWOWE PARAMETRY ZABUDOWY.....	49
6.DEMOGRAFIA.....	51
6.1.SIEĆ OSADNICZA ORAZ LUDNOŚĆ MIASTA I GMINY.....	51
6.2.PROGNOZA ROZWOJU LUDNOŚCI.....	56
7.WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	56
7.1.WARUNKI MIESZKANIOWE.....	56
7.2.USŁUGI.....	58
7.2.1 OŚWIATA I WYCHOWANIE.....	59
7.2.2. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	61
7.2.3. KULTURA.....	62
7.2.4. SPORT I TURYSTYKA.....	63
7.2.5. USŁUGI INNE.....	64
7.3.DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	64
7.4.BEZROBOCIE	67
7.5.ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	68
8.SYSTEM TRANSPORTOWY.....	69
8.1.PODSYSTEM DROGOWO-ULICZNY	69
8.2.PODSYSTEM SZYNOWY.....	71
8.3.PODSYSTEM PIESZY I ROWEROWY.....	72
8.4.PODSYSTEM WODNY	72
8.5.UWARUNKOWANIA OGRANICZAJĄCE.....	73
8.6.UWARUNKOWANIA SPRZYJAJACE.....	73
9. KLIMAT AKUSTYCZNY.....	74
10.INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	75

UWARUNKOWANIA

10.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ.....	75
10.1.1. UJĘCIA WODY	75
10.1.2. SIEĆ WODOCIAGOWA	81
10.2. GOSPODARKA ŚCIEKOWA.....	81
10.2.1. KANALIZACJA SANITARNA - BYTOWA.....	81
10.2.2. KOMUNALNA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW	82
10.2.3. ZAKŁADOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW	83
10.2.4. INDYWIDUALNE SYSTEMY ZAGOSPODAROWANIA ŚCIEKÓW	84
10.3 KANALIZACJA DESZCZOWA.....	84
10.4. ELEKTROENERGETYKA	85
10.5. TELEKOMUNIKACJA	86
10.6. GAZOWNICTWO	86
10.7. CIEPŁOWNICTWO	87
10.8. RUROCIĄGI NAFTOWE	87
10.9. GOSPODARKA ODPADAMI.....	87
10.10. CMENTARZE.....	89
11.POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	89

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE:

MAPKA NR 2 A	OBSZARY PRZYRODNICZO CENNE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ
MAPKA NR 4 A	POKRYCIE OBSZARU MIASTA I GMINY PLANAMI MIEJSCOWYMI
MAPKA NR 8 A	PODSYSTEM DROGOWO – ULICZNY
MAPKA NR 8 B	PODSYSTEM PIESZY I ROWEROWY
MAPKA NR 10 A	SCHEMAT ZAOPATRZENIA MIEJSCOWOŚCI W WODĘ DO CELÓW BYTOWYCH
MAPKA NR 10 B	SCHEMAT SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ

I. WSTĘP

Uchwalone w 1999 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin powstało zgodnie z zapisami ówczesnie obowiązującej ustawy, tj. ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami). Problematyka, którą powinno zawierać studium, była określona jedynie przez ustawę; nie funkcjonowały żadne rozporządzenia szczegółowo definiujące zakres projektu studium. W związku z powyższym zakres i forma studium w dużej mierze uzależnione było od podejścia zespołu projektowego i władz gminy.

W 2003 roku weszła w życie ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami), a w 2004 r. Rozporządzenie określające wymagany zakres projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Dokumenty powyższe określiły szczegółowe standardy sporządzania studium.

Nowa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zasadniczy sposób zmieniła także relacje prawne między studium a planami miejscowymi – zamiast dotychczasowej **spójności** ustaleń planu ze studium, wymaga obecnie **zgodności** rozwiązań planu miejscowego z ustaleniami studium. Fakt ten w wielu przypadkach utrudnia opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z obecnymi realiami związanymi z gospodarowaniem przestrzenią w gminie, a tym samym uniemożliwia realizację szeregu inwestycji, trudnych do przewidzenia ponad 10 lat temu.

Istotne jest również, że do 1999 roku miasto i gmina Żnin stanowiła administracyjnie część województwa bydgoskiego, obecnie już nie istniejącego. W tej sytuacji w obecnym Studium nie znajdują odzwierciedlenia ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko - pomorskiego (w zakresie dotyczącym miasta i gminy Żnin), który został uchwalony w 2003 roku.

W okresie, jaki minął od uchwalenia Studium, powstały nie tylko nowe akty prawne, lecz także ukazało się szereg dokumentacji, planów, programów i raportów, do których powinny być dostosowane ustalenia Studium. Są to między innymi:

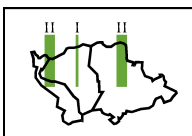
- wyżej wspomniany Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego z 2003 r.,

- Program Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami dla miasta i gminy Żnin 2011 r.,
- Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego miasta i gminy Żnin na lata 2002 – 2012,
- Plan rozwoju lokalnego dla miasta i gminy Żnin na lata 2005 – 2006 i następne,
- Lokalny program rewitalizacji miasta Żnin na lata 2006 – 2013.

Wszystkie powyższe przesłanki stanowiły podstawę do podjęcia przez Radę Miejską w Żninie dwóch uchwał w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin:

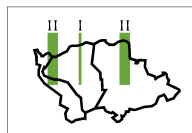
- uchwały Nr XXIX/221/2008 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 14 listopada 2008 r., na podstawie której opracowano zmianę Studium dla środkowo – zachodniej części gminy obejmującej około 1/3 obszaru całej gminy; zmiana ta została uchwalona uchwałą Nr XLVI/401/2010 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 31 sierpnia 2010 r.;
- oraz uchwały Nr XXXV/287/2009 z dnia 24 kwietnia 2009 r. , na podstawie której zmianą Studium objęta została skrajnie zachodnia część gminy oraz obszar miasta i część wschodnia gminy – łącznie około 2/3 powierzchni całej gminy.

Niniejsze opracowanie stanowi pełny dokument zmiany Studium, obejmujący całą gminę w jej granicach administracyjnych, dostosowany zakresem i formą jego przedstawienia do obowiązujących przepisów prawa. Część uchwalona w sierpniu 2010 r. oznaczona została zarówno w jednolitym tekście zmiany Studium, jak i na jednolitych rysunkach zmiany Studium jako **STREFA I**, natomiast część opracowana na podstawie uchwały kwietnia 2009 r. – odpowiednio jako **STREFA II**. Wyjątek od tej reguły stanowi część uwarunkowań i kierunków zagospodarowania, pojmowanych szerzej niż tylko obszar gminy objęty poszczególnymi uchwałami, opracowanych całościowo, a więc wspólnych dla **STREFY I** i **STREFY II**.

II. UWARUNKOWANIA

1. UWARUNKOWANIA PONADLOKALNE

STREFA I i STREFA II

Miasto i gmina Żnin położone są w południowo – zachodniej części województwa kujawsko – pomorskiego. Gmina graniczy z gminami Damasławek i Wapno w województwie wielkopolskim oraz gminą Szubin w powiecie nakielskim i gminą Dąbrowa w powiecie mogileńskim. Gmina Żnin razem z gminami: Barcin, Gąsawa, Janowiec Wielkopolski, Łabiszyn i Rogowo tworzy powiat żniński, a miasto Żnin jest jego stolicą.

Uwarunkowania ponadlokalne - regionalne dla miasta i gminy Żnin określone zostały w planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego, zatwierdzonym uchwałą Nr XI/135/2003 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z 26 czerwca 2003 r., ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego Nr 97, poz. 1437 z 2003 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego wyodrębnia obszary o podobnych uwarunkowaniach. Dla obszaru południowo – zachodniego, w skład którego wchodzi gmina Żnin, plan województwa określa istotne uwarunkowania i problemy rozwoju:

- po stronie szans – miasta o zróżnicowanym, wielofunkcyjnym charakterze,
 - korzystne uwarunkowania dalszego rozwoju działalności pozarolniczych,
 - korzystne wskaźniki jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej i korzystne uwarunkowania rozwoju efektywnego rolnictwa wielkoobszarowego;
- bariery – duże uzależnienie ludności wiejskiej od sytuacji w rolnictwie oraz niekorzystna sytuacja na rynku pracy;
- predyspozycje dla rozwoju określonych funkcji:
 - szczególnie korzystne uwarunkowania dla rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego,
 - korzystne uwarunkowania rozwoju agroturystyki,
 - korzystne uwarunkowania rozwoju dla turystyki pobytowej i krajoznawczej,

- konieczność rewitalizacji „Szlaku Piastowskiego”;
- głównym problemem jest wysoki poziom bezrobocia.

W zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego jako zadania o znaczeniu krajowym dla gminy Żnin wymienia:

- zadanie nr 2 – ochrona gruntów wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
- zadanie nr 5 – budowa zbiorników retencyjnych zlewni Noteci i Wełny,
- zadanie nr 8 – budowa drogi ekspresowej S-5;

oraz jako zadania o znaczeniu wojewódzkim:

- zadanie nr 39 – opracowanie programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko – pomorskiego,
- zadanie nr 40 – realizacja programu zwiększania lesistości i zadrzewień województwa kujawsko – pomorskiego na lata 2001 – 2020,
- zadanie nr 42 - utworzenie Skępskiego Parku Krajobrazowego i Pałuckiego Parku Krajobrazowego,
- zadanie nr 47 – zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły i dolinie Noteci,
- zadanie nr 52 – rekultywacja zdegradowanych jezior z należyтым rozpoznaniem uwarunkowań i celowości takich zabiegów,
- zadanie nr 53 – rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych (60 miast i miejscowości),
- zadanie nr 83 – przebudowa drogi wojewódzkiej nr 251,
- zadanie nr 116 - przebudowa drogi wojewódzkiej nr 253.

Uwarunkowaniem ponadlokalnym jest również położenie części obszaru gminy w sieci obszarów NATURA 2000 – jest to proponowany do ustanowienia specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Barcińsko-Gąsawska”. Obszar ten znajduje się w **STREFIE II**. Jest on elementem jednego z największych na Pałukach kompleksu leśnego otaczającego rynną z

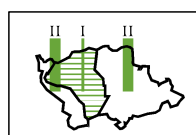
jeziorami połączonymi rzekami - Gąsawką i Notecią. Na terenie **STREFY I** nie występują tereny objęte ochroną w ramach europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000.

Istotny dla niektórych kierunków rozwoju przestrzennego gminy może być fakt występowania w odległości około 25 km na północ obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (PLB 300001 „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego”). Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej. Teren ten jest także zaakceptowanym przez Komisję Europejską specjalnym obszarem ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Noteci”.

Wspólne działanie na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy w ramach sieci obszarów NATURA 2000, w oparciu o jednolite prawo, ma na celu optymalizację kosztów i spotęgowanie korzystnych dla środowiska efektów. Jednolite prawo powinno ułatwić współdziałanie wielu instytucji zajmujących się ochroną przyrody. Zadanie i cel rangi europejskiej powinno łatwiej uzyskać powszechną akceptację społeczną, tym bardziej że poszczególne kraje członkowskie są zobowiązane do zachowania na obszarach wchodzących w skład sieci NATURA 2000 walorów chronionych w stanie nie pogorszonym, co wcale nie musi wykluczać ich gospodarczego wykorzystania.

2. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

STREFA I

Miasto i gmina Żnin leżą na Równinie Żnińskiej, której powierzchnia urozmaicona jest licznymi lodowcowymi formami marginalnymi i rozcięta systemem dolin rynnowych i rzecznych.

Obszar objęty opracowaniem usytuowany jest na polodowcowej wysoczyźnie morenowej. Jest to równina płaska i lekko falista. Teren jest w większości mało urozmaicony. Wysokości wahają się w przeważającej części od 100 do 115 m n.p.m. Najniżej położone są tereny w zachodniej części obszaru – 98-99 m n.p.m. (na północ od wsi Paryż) oraz południowo-zachodnia część obszaru – 95-96 m n.p.m. (rejon wsi Bożejewiczki).

Najwyżej wysoczyzna morenowa wyniesiona jest w północnej i północno-zachodniej części obszaru. Tu znajdują się dwa wzgórza morenowe stanowiące lokalne kulminacje. Najwyższe jest wzgórze morenowe rozciągające się między Gorzycami, Dochanowem i Słabomierzem o wysokości względnej 20-25 m i kulminacji 132,0 m n.p.m. Wzgórze ma długość prawie 2 km i szerokość 1,2 km. Wyraźnie góruje nad okolicą. Wysokość względna od strony północnej przekracza nawet 25 m. Jest w znacznej części porośnięte lasem. Drugie nieco mniejsze lecz wyróżniające się w krajobrazie wzgórze morenowe znajduje się na północ od Brzyskorzystewa (zwane Górą Św. Anny) o wysokości względnej 15-20 m i kulminacji 129,6 m n.p.m. Długość i szerokość wynoszą około 600-700 m.

Wysoczyzna morenowa jest przeważnie płaska. Falistości występują w środkowej części gminy np. w rejonie Dochanowa, Sulinowa i Słębowa.

Na obszarze opracowania występuje kilka niewielkich i płytkich zagłębień wytopiskowych. Ich dna są podmokłe. Ponadto w fizjografii obszaru wyraźnie zaznacza się ciąg podmokłych i zadrzewionych obniżień o charakterze dolin wód roztopowych. Występują one głównie w rejonie Gorzyc, Słabomierza, Brzyskorzystewa, Słabomierza, Słębowa i Cerekwicy. Ich głębokość rzadko przekracza 5 m w stosunku do wysoczyzny morenowej.

Osady czwartorzędowe pokrywają całą powierzchnię gminy. Miąższość tych utworów jest zmienna, średnio wynosi od 30 – 60 m. Występują one głównie jako gliny zwałowe, piaski i żwiry.

Położenie obszaru na terenie wysoczyzny morenowej powoduje, że budowa geologiczna i litologia osadów powierzchniowych jest mało zróżnicowana. Na całej powierzchni obszaru opracowania znajdują się osady czwartorzędowe. Ich miąższość sięga od 40 do 70 m. Wykształcone są jako gliny zwałowe i piaski gliniaste. Utwory te były akumulowane przez topniejący lądolód. Są w większości zwięzłe, rzadziej twardoplastyczne.

Osady holoceny na obszarze opracowania występują jedynie w dnach niewielkich zagłębień wytopiskowych oraz w dnach dolinek. Ich miąższość jest niewielka. Na tych terenach występują niedogodne warunki dla lokalizacji wszelkich form zabudowy.

Na terenie objętym opracowaniem nie rozpoznano dotychczas szczegółowo i nie udokumentowano żadnego złoża kopalin. Surowce ilaste oraz piaski i żwiry występujące pospolicie na obszarze opracowania nie tworzą złóż o wartościach do eksploatacji przemysłowej. Przeprowadzone prace poszukiwawcze za węglem brunatnym doprowadziły do stwierdzenia nieopłacalności eksploatacji tego surowca w orzeczeniu geologicznym o

występowaniu węgla brunatnego w rejonie Żnina z 1966 r. Powodem była mała miąższość i nieodpowiednie kryterium bilansowości. Zasięg tego złoża pokazano na załączniku graficznym. Torfy związane z dolinkami wód roztopowych i zagłębieniami wytopiskowymi nie mają większego znaczenia ze względu na niskie właściwości opałowe.

Poza obszarem opracowania niniejszej zmiany studium na obszarach o udokumentowanych złożach kruszywa znajdują się cztery tereny eksploatacji kruszywa naturalnego (poza opracowaniem zmiany studium): Wawrzynki (koncesja ważna do 31.12.2018 r.), Wawrzynki I (koncesja ważna do 30 czerwca 2028), Wawrzynki II (koncesja ważna do 30 czerwca 2028) i Jaroszewo I (koncesja ważna do 31.12.2032 r.)

Ślady poeksploatacyjne, tylko częściowo zrehabilitowane, są nadal widoczne w miejscowości Gorzyce. Generalnie jednak obszar objęty opracowaniem jest w niewielkim stopniu przekształcony antropogenicznie. Przekształcenia powierzchni ziemi miały i mają miejsce głównie podczas zabiegów agrotechnicznych związanych z uprawą ziemi. Zmiany i przekształcenia nastąpiły także podczas budowy linii kolejowej oraz budowy dróg, a także budowy sieci infrastrukturalnych i systemów melioracyjnych.

Na terenie gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

Wody powierzchniowe – gmina Żnin leży w całości w dorzeczu Warty. Gmina jest odwadniana poprzez leżące poza granicami opracowania niniejszej zmiany studium rzeką Gąsawkę i Potok Foluski do Noteci, a jej południowo – zachodni fragment w rejonie jeziora Kaczkowskiego do Wełny (lewobrzeżnego dopływu Warty). Gąsawka przepływa przez szereg atrakcyjnych pod względem turystycznym, jezior. położonych poza opracowaniem zmiany studium.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Żnin objęty zmianą studium znajduje się, w zlewni Gąsawki, w zlewniach szczegółowych dwóch jej niewielkich dopływów: Rawki i Karkoszki. Gąsawka. Warto zwrócić uwagę, że bezpośrednio na południowo-zachód od granic obszaru opracowania prowadzi dział wodny III rzędu między dorzeczami Noteci i Wełny.

Gąsawka płynie w wyraźnej rynnie polodowcowej około 3 km na wschód od analizowanego terenu i nie wykazuje z nim związków hydrograficznych.

Rawka, zwana także Pomorką lub Brzyskorzystewką, jest niewielkim dopływem o długości około 15 km. Bierze początek z mokradeł na terenach na północny-zachód od wsi Paryż i płynie równoleżnikowo przez północną część gminy Żnin. Uchodzi do Gąsawki na

wschód do Brzyskorzystewka. Reżim jej zasilania należy określić jako gruntowo-deszczowo-śnieżny.

Karkoszka jest niewielkim ciekim o charakterze rowy melioracyjnego. Bierze początek z mokradeł między Sarbinowem a Bożejewiczkami. Odprowadza głównie wody opadowe ze zdrenowanych terenów użytków rolnych. Uchodzi do jeziora Żnińskiego Małego.

Generalnie obszar objęty analizą jest ubogi w zasoby wód powierzchniowych. Nie występują tu żadne jeziora. Poza wymienionymi ciekami Rawką i Karkoszką, występuje tu sieć rowów melioracyjnych, które odwadniają tereny rolne. Rowy te prowadzi wodę głównie w okresie wiosennym (wody roztopowe) i letnim (wody opadowe). W okresie jesienno-zimowym i w czasie okresów bezopadowych odpływa często ustaje.

Na terenie, w dnach zagłębień wytopiskowych występują nieliczne różnej wielkości niewielkie oczka wodne o powierzchni rzadko przekraczającej 1 ha. Do większych należą oczka wodne w Sulinowie, Sarbinowie, Słabomierzu i Bożejewicach. Są to śródpolne akweny - obiekty retencji wód na terenach rolnych i decydują o bioróżnorodności tych terenów. Niewielkie stawy występują też w parkach w Podobowicach i Słębowie.

Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie drożności rowów melioracyjnych, stanowiących lokalne ciągi ekologiczne, w tym także lokalne ciągi spływu wód opadowych i roztopowych.

Wody podziemne - obszar opracowania nie jest zasobny w wody podziemne. Występują tu zarówno wody czwartorzędowe jak i trzeciorzędowe. Pierwszy poziom wodonośny wód czwartorzędowych o niewielkich zasobach użytkowych występuje na głębokościach od 3 do 6 m poniżej powierzchni terenu. Jedynie w obrębie den dolin i zagłębień wytopiskowych woda gruntowa występuje na głębokości nawet poniżej 1 m p.p.t. Drugi, głębszy poziom użytkowy wód czwartorzędowych zalegający na głębokości 30-50 m p.p.t. Wykorzystywany jest sporadycznie na cele użytkowe. Największe znaczenie użytkowe ma trzeciorzędowy poziom wód podziemnych. Wody czerpane z głębokości około 110-140 m p.p.t. przez ujęcia w Żninie i Gorzycach (komunalne) oraz w Cerekwicy i Brzyskorzystewku (zakładowe) zaopatrują obszar opracowania w wodę pitną. Sieć wodociągowa pokrywa cały obszar zurbanizowany.

Wschodnia część obszaru opracowania znajduje się w granicach głównego zbiornika wód podziemnych nr 143. Ten trzeciorzędowy Subzbiornik „Inowrocław Gniezno” jest typu porowego o średniej głębokości ujęcia 120 m i zasobach dyspozycyjnych 96 tys. m³/dobę.

Gmina nie jest zagrożona występowaniem zjawisk powodziowych. Na tym terenie, według badań Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, nie ma wyznaczonych żadnych obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów zalewowych.

Okresowe, niewielkie podtopienia mogą dotyczyć okresowo jedynie obszarów położonych w dolinie rzeki Gąsawki (poza opracowaniem). Wzdłuż biegu Rawki i Karkoszki ani innych rowów nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi tj. obszary bezpośredniego ani potencjalnego zagrożenia powodzią.

Szata roślinna – gmina Żnin należy do gmin o małej lesistości. Lasy ogółem zajmują powierzchnię 1391 ha, co stanowi 5,5 % powierzchni gminy. W przeważającej części są to lasy państwowe administrowane przez Nadleśnictwo Szubin i Nadleśnictwo Gołębki.

Szata roślinna obszaru opracowania wykazuje cechy charakterystyczne dla terenów intensywnie użytkowanych rolniczo. Z elementów roślinności dominują tutaj agrocenozy pól uprawnych oraz murawy z roślinnością zielną na powierzchniach nieużytkowanych rolniczo. Na terenach użytkowanych rolniczo przeważa uprawa zbóż, rzepaku, buraków cukrowych i kukurydzy. W dnach dolinek znaczne powierzchnie zajmują murawy trawiaste. Wzdłuż dróg występuje roślinność segetalna (chwasty) i ruderalną.

W granicach zmiany studium największy kompleks leśny i równocześnie najbardziej zróżnicowany pod względem siedliskowym znajduje się w rejonie wsi Gorzyce obejmujący swym zasięgiem obręb Gorzyce, Słabomierz, Dochanowo i Sielec. Niewielkie kompleksy leśne występują ponadto w zachodniej części obrębu Sarbinowo i północnej części obrębu Brzyskorzystew. Są to przeważnie lasy na siedliskach boru mieszanego i boru mieszanego świeżego, a w dnach podmokłych zagłębień i dolinek także olsu. Przeważa drzewostan młodszych i średnich klas wiekowych. Dominują tutaj drzewostany sosnowe z udziałem gatunków liściastych, przeważnie brzozy, buka, jesionu, dębu oraz skupiska wierzby i topoli młodszych klas wiekowych. Kompleksy leśne ze względu na znaczenie ekologiczne, krajobrazowe, klimatyczne i wiatrochronne powinny podlegać ochronie przed degradacją, w szczególności przed zmianą sposobu użytkowania.

Generalnie teren jest ubogi w zieleni wysoką. Powierzchnia lasów jest niewielka. Na terenach użytków rolnych rzadko spotyka się większe skupienia zadrzewień. Wzdłuż większości dróg występują szpalery drzew, jednak często mają charakter nieciągły. Podlegają one ochronie przed degradacją ze względu na pełnione funkcje: wiatrochronną i krajobrazotwórczą.

Ze względu na niedostatek zasobów zieleni wysokiej na uwagę zasługują parki podworskie. Oprócz znaczenia historycznego parki te pełnią ważną funkcję ekologiczną wzbogacając i urozmaicając środowisko przyrodnicze krajobrazu rolniczego na obszarach wiejskich. Niestety większość parków jest zaniedbana, drzewostan jest zaniedbany a układ przestrzenny parku rzadko czytelny. Na terenie opracowania występują we wsiach: Podobowice, Paryż, Brzyskorzystew i Sarbinowo. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego zmianą Studium znajdują się parki w: Słębowie, Cerekwicy i Sielcu.

Parki jako tereny pokryte drzewostanem są często jedynymi enklawami zieleni na bezleśnych obszarach rolniczych. Oprócz znaczenia historycznego, architektonicznego i naukowego – dydaktycznego pełnią też funkcję ekologiczną wzbogacając i urozmaicając środowisko przyrodnicze. Są często jedynymi enklawami zieleni na bezleśnych obszarach wysoczyzny morenowej. Jednak w większości parki są zaniedbane, mają nieczytelny układ przestrzenny i nie funkcjonujący system wodny. Wymagają rewaloryzacji, niekiedy wręcz rekonstrukcji oraz fachowej pielęgnacji

Na terenach o małej lesistości znaczącą rolę w kształtowaniu środowiska odgrywają ekosystemy nieleśne występujące w postaci zbiorowisk naturalnych, półnaturalnych oraz zieleni urządzonej.

Zbiorowiska naturalne to głównie zespoły roślinności wodnej, błotnej i szuwarowej występującej w rynnach jeziornych, w otoczeniu oczek wodnych i dolinach cieków.

Zbiorowiska półnaturalne reprezentowane są głównie przez łąki kośne skupione w obniżeniach dolinnych. Osobną grupę stanowi zieleni urządzonej, do której można zaliczyć:

zieleni cmentarną, dość liczne zadrzewienia przydrożne, śródpolne, a także zieleni parkową.

Do największych skupisk zieleni wysokiej w gminie, oprócz kompleksów leśnych, należy zieleni parków zabytkowych, z których dwa (Podobowicach i Gorzyce) objęte są ochroną konserwatorską. Zwarty drzewostan ukształtowany w przewadze w XIX wieku odgrywa ważną rolę w krajobrazie rolniczym.

Fauna - Pod względem **faunistycznym** obszar opracowania jest ubogi. Na terenach użytkowanych rolniczo jest to fauna typowa dla odkrytych terenów pól i łąk. Na terenie dolinek, w dnach podmokłych zagłębień wytopiskowych oraz niewielkich oczek wodnych świat zwierząt jest bardziej bogaty i urozmaicony. Bogato są reprezentowane gatunki owadów. Występują ponadto gatunki drobnej fauny: płazy oraz gady. z gatunków zwierzyny łownej występują tu: sarny, kuropatwy, zające i lisy. Większe bogactwo fauny, w tym ptactwa, występuje na wschód od obszaru opracowania, w rymnie Gąsawki – 2-3 km na wschód od granic obszaru objętego projektem zmiany Studium. Występujące tu liczne jeziora, obszary podmokłe, znaczne powierzchnie nieużytków stanowią doskonałą bazę pokarmową i dogodne tereny do bytowania i rozrodu zwierząt, w tym stanowią miejsce bytowania m.in. dla wielu gatunków ptaków. Warto zaznaczyć, że według danych literaturowych obszar objęty opracowaniem nie stanowi korytarza przelotu ptaków. Na stosunkowo niewielką skalę przyloty ptaków odbywają się południkowo wzdłuż rymny Gąsawki położonej około 2-3 km na wschód. Jednak podstawowym korytarzem przelotu ptaków w tej części regionu jest Dolina Noteci (Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka), znajdująca się w odległości około 25 km na północ od granic analizowanego terenu.

W związku z powyższym można stwierdzić, że obszar opracowania i jego najbliższe otoczenie nie stanowią korytarzy ekologicznych i terenów ważnych dla przelotów ptaków.

Stan czystości powietrza – Na terenie tej części gminy Żnin nie występują uciążliwe źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Najistotniejsze zanieczyszczenia to emisje energetyczne z gospodarstw domowych korzystających z tradycyjnych źródeł energii, z zakładów przemysłowych i obiektów komunalnych. Uciążliwość jednakże charakteryzuje się wahaniami sezonowymi. W sezonach grzewczych wzrost zanieczyszczeń związany jest ze spalaniem węgla w paleniskach domowych, ponieważ większość mieszkań w gminie ogrzewana jest paliwami stałymi, głównie węglem kamiennym. Tylko 10,9% odbiorców gazu (tylko w mieście) ogrzewa swoje mieszkania tym paliwem.

Uciążliwe mogą być emisje odorów z zakładów rolnych.

Wpływ na stan czystości powietrza atmosferycznego w gminie ma również emisja ze źródeł mobilnych. Dotyczy to bezpośredniego otoczenia drogi krajowej nr 5 oraz drogi wojewódzkiej nr 251, zwłaszcza na terenie zawartej zabudowy miejscowości z uwagi na trudniejsze warunki przewietrzania terenu.

Ocena jakości powietrza dokonywana jest przez służby inspekcji sanitarnej oraz przez WIOŚ w Bydgoszczy i obejmuje monitoring szeregu substancji szkodliwych dla zdrowia ludzi i roślin. Wyniki pomiarów stężeń badanych substancji w powietrzu nie wykazywały w ostatnich latach przekroczeń dopuszczalnych norm określonych przepisami.

Klimat - Klimat obszaru opracowania należy do typu przejściowego, charakterystycznego dla całego Niżu Polskiego. Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne R.Gumińskiego (1948) obszar opracowania leży pomiędzy chłodną i o większych opadach dzielnicą pomorską, a suchszą i cieplejszą dzielnicą środkową. Zgodnie z klasycznym podziałem Romera (1962) na regiony klimatyczne Polski, obszar tej części gminy Żnin znajduje się w regionie klimatu Krainy Wielkich Dolin. Zróżnicowanie przestrzenne rocznych sum opadów i rozkładu temperatur ma na obszarze regionu wyraźny charakter równoleżnikowy. Teren leży w zachodniej, cieplejszej części środkowej dzielnicy klimatycznej z najmniejszymi rocznymi sumami opadów. Średnia roczna temperatura wynosi 7,5°C, najcieplejszym miesiącem jest lipiec – średnia temperatura 17,7°C, najzimniejszym – luty z temperaturą -3,2°C. Lata i zimy trwają ok. 90 dni, okres wegetacyjny około 220 dni. Dni z całodzienną temperaturą ujemną jest ok. 40, natomiast ze średnią temperaturą 25°C – 28 dni. Pokrywa śnieżna zalega ok. 60 dni w roku. Dominują wiatry zachodnie. Charakterystyczne dla regionu są częste zmiany pogody oraz najniższe w Polsce sumy opadów (około 500 mm na rok). Efektem tego jest postępujące stepowanie. Warunki topoklimatyczne czyli tzw. klimatu lokalnego, uzależnione są od wielu czynników, do których przede wszystkim należą: ukształtowanie terenu, ekspozycja zboczy, użytkowanie i sposób zagospodarowania terenów oraz intensywność zabudowy. Jako najbardziej korzystne dla budowy elektrowni wiatrowych należy uznać tereny płaskie, wysoko wyniesione lub o niewielkiej ekspozycji ku zachodowi. Z tego właśnie sektora przeważają wiatry we wszystkich porach roku. Charakter planowanego przedsięwzięcia wymaga aby pod lokalizację elektrowni wiatrowych przeznaczyć tereny wysoko wyniesione, odsłonięte i eksponowane. Do takich terenów należy większość obszaru objętego opracowaniem. Lokalizację masztów elektrowni wiatrowych należy wykluczyć na zboczach i wierzchołkach wzgórz morenowych, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów leśnych oraz w dnach zagłębień wytopiskowych i dolinek.

STREFA II

Charakterystyka środowiska przyrodniczego, w tym jego poszczególnych komponentów, została przedstawiona w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym na potrzeby Studium. W niniejszym rozdziale skrótowo zostaje podany stan środowiska przyrodniczego.

Miasto i gmina Żnin leżą na Równinie Żnińskiej, której powierzchnia urozmaicona jest licznymi lodowcowymi formami marginalnymi i rozcięta systemem dolin rynnowych i rzecznych. Deniwelacje terenu wahają się od 77,6 m n.p.m. w dnach dolin do 127,2 m n.p.m. w kulminacji moreny czołowej. W granicach obszaru zmiany studium można wyróżnić różnorodne formy morfologiczne: wysoczyznę morenową płaską - zajmującą przeważającą część terenu, wzgórza morenowe w rejonie wsi Wawrzynki, równiny sandrowe, ozy, kemy oraz doliny rynnowe, które są charakterystycznym elementem morfologii Równiny Żnińskiej. Na terenie gminy mamy dwie główne rynny: w części wschodniej gminy rynna z jeziorami Wolickim, Kierzkowskim i Ostrowieckim; natomiast w środkowej części gminy – rynna jezior Żnińskich. Krawędzie dolin glacialnych są miejscami dość strome.

Osady czwartorzędowe pokrywają całą powierzchnię gminy. Miąższość tych utworów jest zmienna, średnio wynosi od 30 – 60 m. Występują one głównie jako gliny zwałowe, piaski i żwiry. Na obszarach o udokumentowanych złożach kruszywa znajdują się cztery tereny eksploatacji kruszywa naturalnego: Wawrzynki (koncesja ważna do 31.12.2018 r.), Wawrzynki I (koncesja ważna do 30 czerwca 2028), Wawrzynki II (koncesja ważna do 30 czerwca 2028) i Jaroszewo I (koncesja ważna do 31.12.2032 r.)

Na terenie gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

Wody powierzchniowe - gmina Żnin leży w całości w dorzeczu Warty. Jest odwadniana poprzez Gąsawkę i Potok Foluski do Noteci, a jej południowo – zachodni fragment w rejonie jeziora Kaczkowskiego do Wełny (lewobrzeżnego dopływu Warty). Największa część gminy leży w zlewni Gąsawki, która jest lewobrzeżnym dopływem Noteci. W swoim górnym i środkowym biegu Gąsawka przepływa przez szereg jezior w dolinie wyraźnie zaznaczającej się w rzeźbie środkowej części gminy.

Gmina charakteryzuje się znaczną ilością, atrakcyjnych pod względem turystycznym, jezior. Do największych należą: Żnińskie Duże – ok. 432 ha i Ostrowieckie – 160 ha. Łączna powierzchnia jezior wynosi 1362,7 ha, co stanowi 5,5 % powierzchni gminy.

Większość jezior charakteryzuje się niską klasą czystości wód – aż 8 na 13 jezior ma wodę poza klasą. O słabej jakości wód decydują przede wszystkim wysokie koncentracje biogenów, zła kondycja tlenowa oraz wysoka produktywność. Główną przyczyną zaawansowanej eutrofizacji badanych jezior są zanieczyszczenia obszarowe związane z rolniczym wykorzystaniem ich zlewni oraz słaba naturalna odporność na czynniki degradacyjne.

Jakość wód rz. Gąsawki pozostaje w ścisłym związku z stanem jakości wód jezior, przez które przepływa.

Wszystkie jeziora na terenie gminy (poza jez. Kierzkowskim Małym stanowiącym własność prywatną) oraz rzeka Gąsawka, Potok Uścikowski oraz Struga Pomorka I i Struga Pomorka II są wodami śródlądowymi publicznymi, istotnymi dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa.

Wody podziemne piętra czwartorzędowego występują jako wody międzyglinowe w osadach piaszczysto - żwirowych rozdzielających gliny morenowe. W granicach zlewni Gąsawki poziom międzyglinowy reprezentowany jest przez „Zbiornik międzymorenowy Inowrocław - Dąbrowa” (GZWP nr 142) zajmujący północno – wschodnią część gminy.

Poziom trzeciorzędowy występuje w utworach miocenijskich. Tworzą go piaski, a zasilany jest poprzez przesączanie się wód z poziomów czwartorzędowych przez kompleks iltów poznańskich. Jest on reprezentowany przez „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno” (GZWP 143). Wody miocenijskie są ujmowane dla zaopatrzenia w wodę miasta Żnin.

GZWP - główne zbiorniki wód podziemnych to struktury wodonośne wymagające szczególnej ochrony. Głównym kryterium wyznaczania obszarów, które powinny podlegać ochronie jest czas migracji wody z powierzchni terenu do zbiornika.

W granicach powiązań hydrograficznych gminy znajdują się ww. dwa główne zbiorniki wód podziemnych. Są to obszary wymagające wysokiej ochrony OWO, z czasem przenikania zanieczyszczeń od 25 do 100 lat.

Na terenie gminy obszary płytkiego występowania wód gruntowych (0-2m) to głównie doliny rynnowe jezior, doliny mniejszych cieków drenujących wysoczyznę oraz zagłębienia bezodpływowe na wysoczyźnie. Obszary te charakteryzują się wahaniami zwierciadła wód gruntowych, które zależą od warunków atmosferycznych w ciągu roku. Są także szczególnie podatne na zanieczyszczenia spływające z pól uprawnych.

Gmina nie jest zagrożona występowaniem zjawisk powodziowych. Na tym terenie, według badań Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, nie ma wyznaczonych

żadnych obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów zalewowych. Okresowe, niewielkie podtopienia mogą dotyczyć okresowo jedynie obszarów położonych w dolinie rzeki Gąsawki i rowów melioracyjnych.

Szata roślinna – gmina Żnin należy do gmin o małej lesistości. Lasy ogółem zajmują powierzchnię 1391 ha, co stanowi 5,5 % powierzchni gminy. W przeważającej części są to lasy państwowe administrowane przez Nadleśnictwo Szubin i Nadleśnictwo Gołębki. Największy kompleks leśny i równocześnie najbardziej zróżnicowany pod względem siedliskowym znajduje się w obrębie Chomiąża Księża. Niewielki kompleks leśny występuje na północ od jeziora Ostrowieckiego oraz na wzgórzach w okolicy Wawrzynek. Lasy porastają także okolice jeziora Dobrylewskiego i Sobiejuskiego oraz obniżenie dolinne w obrębie Redczyc. W okolicy Cerekwicy lasy tworzą dwa niewielkie kompleksy, podobnie też w rejonie Nadborowa, Sielec i Jadownik Rycerskich.

Część lasów to lasy wodochronne. Ochroną objęto lasy na siedliskach wilgotnych, w pobliżu jezior i cieków oraz tereny bagienne.

Na terenach o małej lesistości znaczącą rolę w kształtowaniu środowiska odgrywają ekosystemy nieleśne występujące w postaci zbiorowisk naturalnych, półnaturalnych oraz zieleni urządzonej.

Zbiorowiska naturalne to głównie zespoły roślinności wodnej, błotnej i szuwarowej występującej w rynnach jeziornych, w otoczeniu oczek wodnych i dolinach cieków. Zbiorowiska półnaturalne reprezentowane są głównie przez łąki kośne skupione w obniżeniach dolinnych. Osobną grupę stanowi zieleń urządzona, do której można zaliczyć: zieleń cmentarną, dość liczne zadrzewienia przydrożne, śródpolne, a także zieleń parkową. Do największych skupisk zieleni wysokiej w gminie, oprócz kompleksów leśnych, należy zieleń parków zabytkowych, z których 6 (Brzyskorzystewko, Jadowniki Bielskie, Kaczkówko, Sielec, Sobiejuchy, Uścikowo) wpisanych jest do rejestru zabytków, a parki w Białożewinie, Cerekwicy, Dobrylewie, Jadownikach Rycerskich, Murczynku, Nadborowie, Paryżu objęte są ochroną konserwatorską. Zwarty drzewostan ukształtowany w przewodzie w XIX wieku odgrywa ważną rolę w krajobrazie rolniczym.

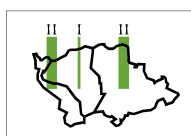
Stan czystości powietrza - głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy jest emisja pochodząca z ogrzewania mieszkań. Charakteryzuje się ona wahaniami sezonowymi. W sezonach grzewczych wzrost zanieczyszczeń związany jest ze spalaniem węgla w paleniskach domowych, ponieważ większość mieszkań w gminie ogrzewana jest

paliwami stałymi, głównie węglem kamiennym. Tylko 10,9% odbiorców gazu (tylko w mieście) ogrzewa swoje mieszkania tym paliwem.

Wpływ na stan czystości powietrza atmosferycznego w gminie ma również emisja ze źródeł mobilnych. Dotyczy to bezpośredniego otoczenia drogi krajowej nr 5 oraz drogi wojewódzkiej nr 251, zwłaszcza na terenie miasta z uwagi na trudniejsze przy zwartej zabudowie warunki przewietrzania terenu.

Ocena jakości powietrza dokonywana jest przez służby inspekcji sanitarnej oraz przez WIOŚ w Bydgoszczy i obejmuje monitoring szeregu substancji szkodliwych dla zdrowia ludzi i roślin. Wyniki pomiarów stężeń badanych substancji w powietrzu nie wykazywały w ostatnich latach przekroczeń dopuszczalnych norm określonych przepisami.

2.2. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE OBSZARU GMINY Z OTOCZENIEM.

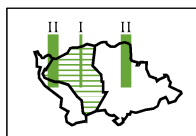
STREFA I i STREFA II

Główne elementy struktury przyrodniczej gminy jak rynny polodowcowe rzek czy zbiorniki wód podziemnych, sięgając poza granice gminy łączą się z systemami o większym znaczeniu.

Aby przeciwdziałać niekorzystnemu zjawisku jakim jest podział przestrzeni na izolowane obszary, stworzono koncepcję łączenia bogatych i dobrze zachowanych ekosystemów korytarzami ekologicznymi w Ekologiczny System Obszarów Chronionych. Zadaniem tych korytarzy jest umożliwienie migracji organizmów żywych. Krajowa Sieć Ekologiczna składa się m.in. z obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych. Zachodnia i środkowa część gminy Żnin leży w obrębie korytarza ekologicznego rangi krajowej, który tworzą dolina Noteci, Gąsawki oraz dolina Wełny. Korytarze zapewniają łączność omawianego terenu z obszarami węzłowymi. Najbliższymi obszarami dla gminy Żnin są: Obszar Powidzko – Goplański z Powidzkim Parkiem Krajobrazowym i otaczającym go obszarem chronionego krajobrazu (obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym), Obszar Dolnej Noteci oraz Obszar Pojezierza Gnieźnieńskiego z Lednickim Parkiem Krajobrazowym, Parkiem Krajobrazowym Promno, Parkiem Krajobrazowym Puszcza Zielonka (obszar węzłowy o znaczeniu krajowym).

Na obszarze gminy Żnin (poza opracowaniem niniejszej zmiany studium) fragmenty korytarzy ekologicznych objęto ochroną prawną w formie obszarów chronionego krajobrazu.

2.3.OBSZARY PRZYRODNICZO CENNE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ.

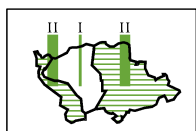
STREFA I

Obszar objęty opracowaniem w całości położony jest poza systemem obszarów prawnie chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Z tego względu na analizowanym terenie nie obowiązują reżimy ochronne oraz określone zakazy związane z ochroną przyrody i krajobrazu. Na terenie gminy Żnin, poza opracowaniem niniejszej zmiany studium, znajdują się natomiast fragmenty trzech Obszarów Chronionego Krajobrazu. Reżimy ochronne i zakazy opracowania obowiązujące na tych terenach nie mają bezpośredniego oddziaływania na obszar opracowania.

Pomnikami przyrody na terenie gminy Żnin są pojedyncze drzewa oraz skupiska drzew o szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej. Występują one głównie w parkach podworskich lub wiejskich. W stosunku do znajdujących się na terenie opracowania pomników przyrody (drzew) wprowadzono ochronę polegającą na stosowaniu zakazów:

- wycinania, niszczenia lub uszkodzania drzew,
- zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści,
- zanieczyszczania terenu i wzniecania ognia w pobliżu drzew,
- umieszczania tablic, napisów i innych znaków,
- wchodzenia na drzewa,
- wznoszenia budowli w pobliżu drzew.

Obszary przyrodniczo cenne objęte ochroną prawną przedstawia mapka nr 2 A.

STREFA II

W granicach gminy znajdują się obszary przyrodnicze, które z uwagi na swoje walory objęte są ochroną prawną na podstawie przepisów szczególnych. Obszary te objęte są formą ochrony przyrody jaką są obszary chronionego krajobrazu.

Punktowymi formami ochrony przyrody są licznie występujące na terenie gminy pomniki przyrody.

Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy szczegółowo podaje podstawy prawne powołania ww. form ochrony przyrody, dlatego w niniejszym rozdziale informacje te się nie powtarzają.

Na terenie gminy Żnin znajdują się fragmenty trzech Obszarów Chronionego Krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich na terenie gminy Żnin obejmuje rynną glacialną wraz z terenami przyległymi oraz jeziorami: Żnińskie Duże, Żnińskie Małe, Skarbińskie, Weneckie, Biskupińskie, Skrzyńka oraz jezioro Kierzkowskie, Gwiazda i część jeziora Ostrowieckiego;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żędowskich graniczy z Obszarem Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich i obejmuje na terenie gminy rynną glacialną wraz z terenami przyległymi oraz jeziorami: Dobrylewskim oraz częścią jeziora Sobiejuskiego;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich na terenie gminy Żnin obejmuje fragment rynny jeziornej z terenami przyległymi oraz jezioro Kaczkowskie.

Celem ochrony tych obszarów jest w szczególności: zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona zbiorników wód powierzchniowych (naturalnych, płynących i stojących) wraz z pasem otaczającej roślinności, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków, ochrona typowego krajobrazu Pojezierza (jezior rynnowych) ochrona wód jezior przed zanieczyszczeniem z powodu znikomej szaty roślinnej.

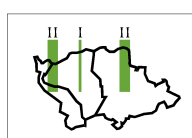
Pomnikami przyrody na terenie gminy Żnin są pojedyncze drzewa oraz skupiska drzew o szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej. Występują one głównie w parkach podworskich lub wiejskich. Ogółem jest to 66 drzew pomnikowych, z czego najwięcej – 23 drzewa znajdują się w parku podworskim w Sobiejuchach.

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody proponowane są także do objęcia nową formą ochrony NATURA 2000 dwa fragmenty gminy Żniny tj. jeziora: Weneckie i Biskupińskie

wraz z najbliższym otoczeniem oraz jeziora: Kieszkowskie i Ostrowieckie wraz z otoczeniem. Tereny te znajdują się w granicach planowanego obszaru NATURA 2000 - Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Ostoja Barcińsko – Gąsawska” (PLH04_03). Obszar znajduje się na liście obszarów Specjalnej Ochrony Siedlisk przekazanej do Komisji Europejskiej. Obszar ten jest elementem jednego z największych na Pałukach kompleksu leśnego otaczającego rynnę z jeziorami połączonymi rzekami - Gąsawką i Notecią. Obejmuje górny bieg rzeki Gąsawki wraz z jej odcinkiem źródłowym oraz ciąg głęboko wciętych dolin łączących się z doliną Noteci. Stanowi rynnę, której rozszerzenia wypełniają liczne jeziora.

Utworzenie specjalnych obszarów ochrony NATURA 2000 ma na celu przede wszystkim zapobiegać przekształceniom siedlisk i niekorzystnym zmianom w obrębie populacji roślin i zwierząt, a także przyczyniać się do renaturyzacji biotopów i wspierać restytucję gatunków. Obszary przyrodniczo cenne na terenie miasta i gminy, objęte ochroną prawną, przedstawia mapka nr 2 A.

2.4.STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

STREFA I i STREFA II

Gmina Żnin charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami glebowymi dla rolnictwa. Aż 83,3 % powierzchni wszystkich użytków rolnych zajmują gleby klas od II – IV. Użytki rolne zajmują 20585 ha i stanowią 82,2% obszaru gminy. 94,5% użytków rolnych zajmują grunty orne. Wśród gruntów ornych większość to gleby wysokich i średnich klas bonitacyjnych:

grunty orne	klasy II	zajmują	4,0 % pow. gminy
	klasy III a i b		56,0 %
	klasy IV (z przewagą IVa)		32,6 %
	klasy V		6,5 %
	klasy VI		0,9 %

Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest dość wysoki, wynosi 82,6 punktów (na 100 możliwych) i należy do najwyższych w województwie. Produkcja rolnicza jest prowadzona na gruntach ornych przy małym udziale użytków zielonych i sadów.

Obszar gminy jest w przeważającej części użytkowany rolniczo i charakteryzuje się wysoką rolniczą przydatnością gruntów. Świadczy o tym fakt, że większość gruntów stanowią gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Poza tym w części południowo-zachodniej i północno-zachodniej przeważają gleby V klasy. Pod względem genetycznym przeważają gleby brunatne i bielicoziemne wytworzone z glin zwałowych i piasków gliniastych. Są to gleby bardzo i średnio urodzajne o dużej miąższości poziomu próchnicznego. Są wykorzystywane do uprawy wymagających roślin.

Pod względem rolniczej przydatności gleb na obszarze opracowania przeważają gleby należące do 2. kompleksu rolniczej przydatności gleb – pszennego dobrego i 4. kompleksu – żytniego bardzo dobrego. Dna dolinek to kompleks 8. – zbożowo-pastewny mocny. Poza tym duży udział mają gleby kompleksu 5. żytniego dobrego. Użytki zielone nie zajmują dużej powierzchni. Znajdują się głównie w dnach zagłębień wytopiskowych na wysoczyźnie morenowej oraz w dnach niewielkich dolinek wód roztopowych. Pod względem rolniczej przydatności gleb należą głównie do kompleksu 3z słabego i bardzo słabego. W południowo-zachodniej i północno-zachodniej części obszaru opracowania występują mało urodzajne gleby wykształcone na utworach piaszczystych. Znaczna ich część jest zalesiona. Również zalesione są wzgórza morenowe występujące między Gorzycami i Słabomierzem oraz na północ od Brzyskorzyszwic.

Według Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 roku na obszarze miasta i gminy Żnin były 1292 gospodarstwa rolne, w tym: 1286 gospodarstw indywidualnych.

Ilościowo przeważają gospodarstwa małe o powierzchni do 1 ha, których jest 140 w mieście i ponad 300 na terenach wsi. Znaczącą rolę odgrywają gospodarstwa duże, których jest niemal 30 % - przy czym w woj. kujawsko – pomorskim udział tej grupy gospodarstw wynosi ok. 20 % przy średniej krajowej ok. 9 % (dane wg Planu zagospodarowania przestrzennego woj. kujawsko – pomorskiego).

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw	W tym: gospodarstwa indywidualne	Udział procentowy gospodarstw indywidualnych
Ogółem	1292	1286	100

UWARUNKOWANIA

Do 1 ha	444	444	34,5
1 – 5 ha	220	220	17,1
5 – 10 ha	92	92	7,1
10 – 15 ha	150	150	11,7
Powyżej 15 ha	386	380	29,6

Gospodarstw powyżej 50 ha jest w gminie 56, co stanowi 4,3 % ich ogólnej liczby.

Do największych gospodarstw należą spółki i spółdzielnie, które przejęły mienie dawnych PGR-ów:

- CERPLON Spółka z o.o. w Cerekwicy 2164,04 ha
- BRZYSKO – ROL Spółka z o.o. w Brzyskorzystewku 1092,00 ha
- DANKO Hodowla Roślin Spółka z o.o. w Choryni
Zakład Nasienniczy – Rolny Sobiejuchy 552,95 ha
- Gospodarstwo Rolne Jadowniki Rycerskie 434,17 ha
- RSP „Rozkwit” Dobrylewo 220,42 ha
- RSP Nadborowo 56,08 ha

Analizując zmiany w strukturze indywidualnych gospodarstw rolnych należy zauważyć pewną stagnację i krystalizację tej struktury. Przeszkodą w dalszym powiększaniu powierzchni gospodarstw rolnych okazuje się mała podaż ziemi. Wyniki nowego spisu rolnego, który odbędzie się w 2010 r., wykażą czy nastąpiły istotne w skali gminy zmiany w strukturze indywidualnych gospodarstw rolnych.

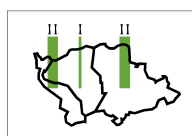
Główne kierunki upraw gospodarstw indywidualnych:

- zboża podstawowe z mieszkankami zajmują 74% ogólnej powierzchni upraw,
- ziemniaki – 6 % ogólnej powierzchni upraw,
- buraki cukrowe – 6 % ogólnej powierzchni upraw,
- rzepak – 6,7 % ogólnej powierzchni upraw,
- pozostałe – 7,3 % ogólnej powierzchni upraw.

Wśród pogłowia zwierząt gospodarskich podkreślić należy znaczną dominację trzody chlewnej (62688 sztuk), hodowanej głównie w Cerekwicy (ferma CERPLON-u), Białozewinie, Januszkowie, Murczynie i Słębowie. Niewielki udział użytków zielonych (5,8 % pow. użytków rolnych) nie preferuje chowu bydła na większą skalę (pogłowie 7566 sztuk), jednak i tu

wyróżniają się wsie: Brzyskorzystewko (BRZYSKO – ROL), Kaczkówko i Sielec (CERPLON), Jaroszewo oraz Słębowo. W gminie hoduje się także znaczne ilości drobiu (41845 szt.). Ponadto Spis Rolny z 2002 r. odnotował 678 pni pszczelich.

2.5. ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA

STREFA I i STREFA II

Do istotnych problemów i zagrożeń antropogenicznych, które mogą wpływać ujemnie na stan środowiska obszaru gminy, a tym samym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej, należą:

- **gospodarka rolna** - intensywnie użytkowane agroekosystemy stanowią potencjalne źródło zanieczyszczeń obszarowych. Zagrożeniem jest również erozja gleb, szczególnie erozja wietrzna, która stanowi główną przyczynę niszczenia gleb w gminie (także gleb o wysokiej jakości), doprowadza do mechanicznego zwiewania wierzchniej warstwy glebowej i odśaniania systemów korzeniowych roślin. Szkody powodowane przez ten proces są największe na terenach o niskiej lesistości i niewielkiej powierzchni zadrzewień śródpolnych;
- **degradacja gleb**, które w gminie Żnin są najważniejszym zasobem przyrodniczym, może następować w związku z rozwojem przemysłu, rolnictwa i sieci osadniczej; degradacja fizyczna gleb spowodowana jest przez czynniki atmosferyczne – wiatr, opady oraz wody powierzchniowe; najważniejszym obecnie źródłem degradacji chemicznej gleb na terenie gminy jest stosowanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin;
- **degradacja środowiska wodnego** wiąże się m.in. ze stosowaniem przez rolników chemicznych środków ochrony roślin (obecnie w ilościach malejących) oraz nawozów sztucznych i naturalnych; przyczyniają się również zmiany sieci hydrograficznej spowodowane melioracyjną przebudową koryt niewielkich cieków i osuszenie podmokłych terenów jako efekt melioracji; wody podziemne zanieczyszczane są przez gnojownie przy gospodarstwach rolnych, a także przez tereny „dzikich” wysypisk śmieci;

- **obniżanie jakości powietrza**, do którego dochodzi na skutek emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych ze źródeł przemysłowych, energetycznych, technologicznych oraz kotłowni lokalnych osiedli mieszkaniowych; źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja niska z domów jednorodzinnych i zagród wiejskich, a także transport, szczególnie intensywny na trasach tranzytowych;
- **upraszczanie struktury agroekosystemów umożliwiające osiągnięcie wysokich celów produkcyjnych** - rolnicy chcąc osiągać pożądane efekty gospodarcze stosują wszystkie możliwe środki nastawione na wzrost plonów. Intensyfikacja produkcji rolnej ma wpływ na upraszczanie struktury szaty roślinnej zarówno w obrębie pojedynczego pola, jak również w całym krajobrazie rolniczym gminy. Z kolei stosowanie nawozów, pestycydów, zabiegów drenowania itp. przyczynia się do zmiany obiegu istotnych pierwiastków w krajobrazie, zmniejsza zasoby próchnicy w glebie itp. (Ryszkowski 2006).

Dokumentem przeciwdziałającym niesprzyjającym zmianom niektórych komponentów środowiska przyrodniczego i umożliwiającym najbardziej efektywną ochronę środowiska przyrodniczego gminy jest „Program Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Żnin 2011 r.”, opracowany w czerwcu 2008 roku. Zawiera on cele i zadania ekologiczne (krótko- i długoterminowe), których realizacja w kolejnych latach będzie zgodna z polityką ekologiczną kraju, województwa kujawsko – pomorskiego i powiatu żnińskiego.

3.OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

3.1.GŁÓWNE CZYNNIKI DETERMINUJĄCE STAN ZAGOSPODAROWANIA MIASTA

Miasto i gmina Żnin zajmuje fragment krainy historycznej, jaką są Pałuki. Granice Pałuk na północy i wschodzie biegną Notecią, na południowym wschodzie – doliną Foluskiej Strugi, na południu – Wełną. Granica zachodnia przebiega przez Rogoźno, Budzyń i Margonin. Jest to region ukształtowany przez ostatnie zlodowacenie ok. 12 tysięcy lat temu. Śladem zlodowacenia jest bogato ukształtowana sieć rynien rzecznych z łańcuchami jezior.

Nazwa Pałuki pochodzi ze staropolskiego rdzenia łuk, łęg, co oznacza podmokłą trawę w zakolu (łuku) rzeki czy jeziora. Pochodzenie nazwy łącone jest również z pagórkowatym terenem oraz bogata siecią jezior i podmokłych łąk. W Pałukach wykształciła się lokalna kultura, przejawiająca się charakterystycznymi elementami zabudowy (budownictwo drewniane oraz rzeźby w kapliczkach), stroju, mowy, tańca i pieśni oraz obyczajów i tradycji ludowych. Pałuki stanowią jeden z najstarszych obszarów osadniczych w Polsce. Świadczą o tym liczne wykopaliska archeologiczne z okresu kultury łużyckiej, w tym najbardziej znane położone w nieodległym Biskupinie, a także w granicach gminy Żnin – w dawnej osadzie w Sobiejuchach. Na obszarze obecnej gminy Żnin w początkach państwa polskiego (X – XI w.) istniały grody obronne m. in. w Jaroszewie, Wenecji i Żninie.

Miasto, jak przystało na Pałukach, rozłożyło się w szerokiej dolinie rzeki Gąsawki, między brzegami dwóch jezior Żnińskich: Dużego i Małego. Bagnisty przesmyk między jeziorami dzięki rozległym suchym wzniesieniom, stanowił atrakcyjny teren osadniczy o dużych, naturalnych walorach obronnych. Już w pradziejach miejsce to stanowiło węzeł, w którym krzyżowały się historyczne drogi. Po zachodniej stronie doliny biegła droga wiodąca ze Śląska przez Wielkopolskę na Pomorze (szlak bursztynowy). W rejonie przesmyku międzyjeziornego przecinał ją szlak prowadzący z Ziemi Lubuskiej na Kujawy i Mazowsze z odgałęzieniami w kierunkach północno – i południowo- wschodnim. Gród, zbudowany wśród mokradeł na brzegu jeziora Dużego, pełnił przede wszystkim funkcje militarne. Przy grodzie skupiającym gospodarkę okolicy powstała duża osada, w której na wschodnim i zachodnim rozdrożu powstały dwa place targowe. Place te były centrami krystalizowania się układu przestrzennego miasta. Do początków XII stulecia niewątpliwie ważniejszym centrum Żnina był rejon wokół zachodniego placu targowego. Centrum zachodnie, jako ważniejsze stanowiło własność książęcą, a centrum wschodnie na Ostrowie wraz z kompleksem dóbr ziemskich – własność archidiecezji gnieźnieńskiej. W początkach XIII w. wraz z osłabieniem rozdrobnionego na dzielnice państwa zmniejszyło się znaczenie zachodniego centrum krystalizacji układu miejskiego. W związku z tym jeszcze przed połową XIII w. cały obszar przedkolacyjny Żnina stał się własnością archidiecezji gnieźnieńskiej. W 1263 r. arcybiskup Janusz lokował miasto na prawie niemieckim. Rozległe tereny pod zabudowę po zachodniej stronie doliny oraz znaczenie tamtego rozdroża przyczyniły się do objęcia lokacją centrum zachodniego. Miasto lokacyjne, usytuowane na zachodnim brzegu Gąsawki, ze względu na warunki terenowe przybrało kształt owalu, dłuższą osią skierowanego w linii północ –

południe. Również ze względu na warunki terenowe, główna oś komunikacyjna z zachodu na wschód, przebiegała przez miasto załamana, wprowadzając ruch do miasta w części północno – zachodniej i wyprowadzając go w części południowo – wschodniej. Ośrodkiem miasta był rynek, którego śladem jest prawdopodobnie rozszerzenie dzisiejszej ul. Śniadeckich, dawniej Wielkiej. Wokół rynku i wzdłuż centralnego traktu wytyczono działki budowlane, porozielane nieregularną siecią ulic. W początkach XIV stulecia rynek przesunięto w kierunku południowym (dzisiejszy plac Wolności), czego powodem zapewne była nowa lokalizacja kurii arcybiskupiej. W tym samym czasie miasto ufortyfikowano murowanymi i drewniano – ziemnymi umocnieniami.

Regulację układu przestrzennego Żnina zakończono prawdopodobnie około połowy XIV w. Odtąd aż po XIX stulecie, po kolejnych wojnach i pożarach, miasto odbudowywano bez większych zmian według planu urbanistycznego ukształtowanego w średniowieczu.

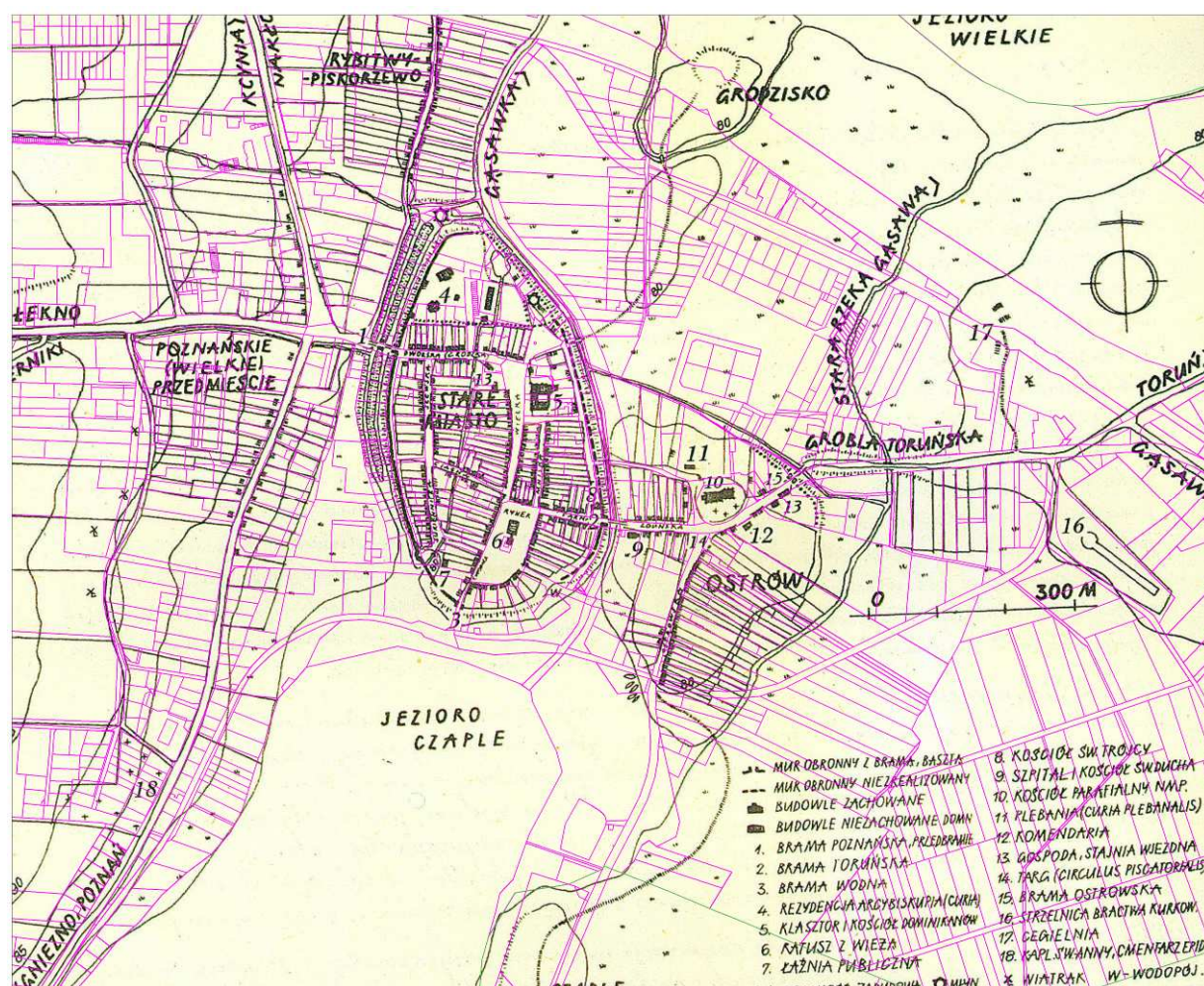
Ponowną regulację układu przestrzennego Żnina przeprowadzono w XIX wieku. Dążono wtedy do powiększenia terenów budowlanych przez osuszenie części bagien i niwelację średniowiecznego pierścienia umocnień. Nowa zabudowa powstawała przede wszystkim wzdłuż istniejącej od dawna siatki ulic.

W czasie rozbiorów Żnin znalazł się pod zaborem pruskim. Po drugim rozbiorze (1793 r.) nastąpiła kolonizacja miast i wsi, co przejawiało się zmianą charakteru nowopowstających budynków, zwłaszcza obiektów publicznych. Pruska architektura bazowała na budownictwie z czerwonej cegły z charakterystycznym historyczno-eklektycznym detalem architektonicznym. Pod koniec XIX w. rusza Powiatowa Kolej Wąskotorowa w Żninie, która stanowi istotny element rozwoju miasta i gminy oraz przemian na fali rewolucji przemysłowej.

Na przełomie XIX i XX w. w znacznym stopniu zburzono dawny układ przestrzenny poprzez wytyczenie dwóch nowych ulic: Sądowej i Nowej (dziś: Sienkiewicza). Podobnie jak w średniowieczu, kierunki rozwoju przestrzennego nowoczesnego Żnina zdeterminowało jego położenie między dwoma jeziorami, ograniczającymi miasto od północy i południa. W związku z budową linii i stacji kolejowej na północny – wschód od Żnina, począwszy od lat 80-tych XIX w. rozwój miasta postępuje w kierunku wschodnim. Położenie stacji kolejowej przesądziło o lokalizacji największego zakładu ówczesnego Żnina – cukrowni. Przy prowadzących do dworca ulicach pojawiła się okazała zabudowa, łącząca nową część miasta z centrum usytuowanym w miejscu średniowiecznego założenia. Rezerwy terenów

budowlanych były również na zachodniej terasie doliny, gdzie począwszy od przełomu XIX i XX w. zabudowa rozwijała się wzdłuż drogi na Bydgoszcz.

Cennym elementem układu przestrzennego współczesnego Żnina są planty, założone wokół centrum miasta, w miejscu średniowiecznych fortyfikacji. Ich budowę rozpoczęto w latach międzywojennych, a ukończono podczas okupacji niemieckiej. Ślady dawnych plantów w obecnej strukturze centrum miasta można zaobserwować w postaci przyrodniczej obudowy odcinka rz. Gąsawki wraz z towarzyszącym jej ciągiem pieszym oraz zagospodarowanie parku przy północnym brzegu jeziora Żnińskiego Małego.

Rys. Struktura przestrzenna Żnina. Nałożenie struktury przestrzennej historycznej i współczesnej. Materiał historyczny - układ przestrzenny Żnina w okresie od XIV do XVI w. (wyk. Z. Schmidt).

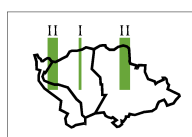
Po 1945 roku zasadnicze kierunki rozwoju przestrzennego miasta nie uległy zmianie. W rejonie dworca kolejowego wykształciła się dzielnica przemysłowo – magazynowa, a za nią – w Górze (dawnej wsi przyłączonej do miasta) – powstało osiedle domów jednorodzinnych. Po zachodniej stronie doliny w latach 70-tych XX w. ograniczono budownictwo indywidualne

na rzecz osiedla wielorodzinnej zabudowy blokowej w rejonie ul. Browarowej i Aliantów. Również w północno- zachodniej części miasta pojawiła się kolejna dzielnica przemysłowa.

Po około stu latach eksploatacji normalnotorowej linii kolejowej w Żninie nastąpiło jej zamknięcie oraz częściowa rozbiórka torowiska. Linia kolejowa została zastąpiona przez połączenia autobusowe, z dworcem autobusowym położonym w rejonie ul. Towarowej (na południe od dworca kolejowego).

W końcu XX w. wiele zakładów przemysłowych na terenie miasta uległo istotnym zmianom. Polegają one na ograniczaniu lub zmianie profilu produkcji, przeprowadzce do nowoczesnych hal lub ulegają likwidacji. Stare zabudowania postindustrialne, o dużych walorach przestrzennych i znakomitej lokalizacji (cukrownia, browar), stanowią substancję miasta – istotny potencjał, w który należy tchnąć nowe życie.

3.2.ROZPOZNANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA KULTUROWEGO I STAN OCHRONY PRAWNEJ

STREFA I i STREFA II

Miasto i gmina Żnin w stosunku do innych regionów województwa posiada niewiele zabytków dawnej architektury, szczególnie tych wpisanych do rejestru zabytków (22 pozycje). Natomiast o wiele szersza jest lista obiektów ujętych w ewidencji konserwatorskiej obiektów zabytkowych – ponad 350 pozycji. Wszystkie te obiekty powinny być szczególnie uwzględniane w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki architektury mieszkalnej oraz obiekty budownictwa objęte ochroną konserwatorską (zarówno wpisane do rejestru zabytków jak i figurujące w ewidencji obiektów zabytkowych gminy, zgodnie z materiałami Wojewódzkiego Biura Ochrony Zabytków), zachowane na terenie gminy pochodzą głównie z XIX w. i początku XX w. W wielu wsiach znajdują się zabytkowe zagrody, pojedyncze domy mieszkalne lub budynki inwentarskie. W Białozewinie, Bożejewicach, Cerekwicy, Dochanowie, Jadownikach Rycerskich, Januszkowie, Jaroszewie, Kaczkowie, Murczynie, Podgórzynie, Sarbinowie, Sobiejuchach, Sulinowie, Ustaszewie, Wilczkowie, Wójcinie i Wenecji zachowały się

zabytkowe budynki szkolne z końca XIX i początku XX w. Z końca XIX w są również zespoły dworców kolejowych w Jadownikach Rycerskich, Jaroszewie i Podobowicach.

W przeszłości w niektórych wsiach obok zabudowy gospodarstw wiejskich istniało założenie pałacowo (lub dworsko -) – parkowe wraz z folwarkiem. Założenia te powstały głównie w XIX w., tylko w Sobiejuchach i Uścikowie – na początku XX w. Najlepiej zachowane elementy dawnego układu (obiekt reprezentacyjny, park, część zabudowań folwarku) występują w Brzyskorzystewku, Cerekwicy, Kaczkówku, Podobowicach, Sielcu, Sobiejuchach i Uścikowie. Zachowały się również częściowo zabudowania pozbawione jednakże parku w Sarbinowie.

Oprócz zabudowy wchodzącej w skład zespołów dworsko – parkowych, występuje także zabytkowa architektura sakralna. Jej przykładem jest zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Mikołaja w Cerekwicy, kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP i Wszystkich Św. w Kierzkowie, zespół kościoła parafialnego p.w. Narodzenia NMP w Wenecji, czy też kościoły parafialne w Brzyskorzystwi i Gorzycach.

Historyczna zabudowa występuje najliczniej na terenie miasta Żnina. Najstarszymi zachowanymi tu zabytkami architektury są: wieża ratuszowa zbudowana ok. 1500 r. oraz gotycki kościół parafialny p.w. św. Floriana zbudowany w XIV w., w kolejnych wiekach niszczone przez pożary i odbudowywany, gruntownie przebudowany w końcu XVIII w, restaurowany w latach 1842-1849 i ponownie w 1879, z wieżą dobudowaną w latach 1910 – 1924 oraz kaplicą zw. Łożą z 1925 r.

Przykłady historycznej zabudowy mieszkalnej zostały zachowane m.in. przy d. Rynku, ob. placu Wolności, ulicach Kościuszki, Mickiewicza, 700-lecia, Szkolnej, Szpitalnej i Śniadeckich. Domy mieszkalne wzniesione w 4 ćw. XIX w. lub na początku XX w. są parterowe lub piętrowe, nakryte wysokim dachem, często został zachowany ozdobny detal architektoniczny. W mieście znajduje się kilka ciekawych przykładów zabytkowej zabudowy przemysłowej takich jak: zespół d. cukrowni „Żnin”, zespół d. browaru czy też wodociągowa wieża ciśnień przy ul. Mickiewicza.

Przy ul. Dworcowej usytuowana jest historyczna zabudowa dworca kolejowego wraz z zespołem domów mieszkalnych pracowników kolei. W sąsiedztwie znajduje się zabytkowy zespół dworca kolejki wąskotorowej. Ochroną konserwatorską objęta jest również kolejka wąskotorowa relacji Żnin - Wenecja - Gąsawa.

Zachowały się także zabytkowe cmentarze: w Żninie, Żninie – Górze, Białóżewinie, Bożejewicach, Cerekwicy, Dobrylewie, Kierzkowie, Ustaszewie, Wawrzynkach i Wenecji Dolnej, a także czynne cmentarze w Brzyskorzystwi i Gorzycach oraz nieczynny częściowo zrujnowany cmentarz ewangelicki na porośniętym lasem wzgórzu na północ od Brzyskorzystwi. Wyżej wymienione cmentarze są wyznania rzymsko-katolickiego i ewangelickiego, o różnym stanie zachowania. Ciekawostką jest miejsce pocmentarne ofiar epidemii cholery w Murczynie.

Wyjątkowymi zabytkami są zabytki archeologiczne, które na terenie miasta i gminy Żnin reprezentowane są przez liczne stanowiska archeologiczne o metryce pradziejowej i średniowiecznej, będące pod ochroną archeologiczną i konserwatorską, oznaczone tzw. strefami „W” ochrony archeologicznej (ponad 270). Do najcenniejszych, o wyznaczonej strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej, należą: cmentarzysko kultury łużyckiej w Kaczkowie i grodzisko kultury łużyckiej w Sobiejuchach.

ZABYTKI ARCHITEKTURY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

wg danych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu, Oddział w Bydgoszczy 2009 r.

1. Brzyskorzystew – (poza obszarem objętym zmianą Studium)
 - zespół kościoła par. p.w. św. Katarzyny, XIX w. nr rej. A/29 z 2000 r.
2. Brzyskorzystewko
 - założenie dworsko – parkowe, XIX w. nr rej. A/252/1-2 z 1991 r
3. Cerekwica
 - kościół par. p.w. św. Mikołaja, mur.,
k. XIII w. lub pocz. XIV w.
przebudowany w 1 poł. XV w i 2 poł. XIX w. nr rej. A/791 z 1933 r.
 - pałac, mur. 1876 r. nr rej. A/881 z 1981 r.
4. Jadowniki Bielskie
 - park podworski, krajobrazowy, 2 poł. XIX w. nr rej. A/1315 z 1985 r.
5. Kaczkówko
 - założenie dworsko – parkowe, XIX w. nr rej. A/1429 z 1985 r.
6. Sarbinowo – (poza obszarem objętym zmianą Studium)
 - stodoła drewn., w zagrodzie nr 38, po 1840 r. nr rej. A/1189 z 1992 r.
7. Sielec
 - założenie dworsko – parkowe, XIX w. nr rej. A/60/2 z 1985 r.

UWARUNKOWANIA

- część parku dworskiego tzw. „gaju” nr rej. A/59 z 2003 r.
- 8. Sobiejuchy
 - założenie dworsko – parkowe, pocz. XX w. nr rej. A/496 z 1983 r.
 - pn-zach. część parku dworskiego nr rej. A/497 z 2005 r.
- 9. Uścikowo
 - założenie dworsko – parkowe, pocz. XX w. nr rej. A/1439 z 1985 r.
- 10. Wenecja
 - ruina zamku, mur. k. XIV w., ruina od pocz. XVI nr rej. A/206 z 1930 r.
 - dwór, mur. 4 ćw. XIX w. nr rej. A/1432 z 1986 r.
- 11. Żnin – Góra
 - kościół par. p.w. św. Marcina, mur., XIV w.
przebudowany 1906 r. nr rej. A/239 z 1933 r.
- 12. Żnin
 - kościół par. p.w. św. Floriana, mur.,
prezbiterium 1 poł. XIV, nawa 2 poł. XIV, spalony
w XV i odbud. do 1512, zniszczony pożarem 1692
i 1720, odbud. 1758, restaur. w XIX, dobudowa
wieży ok. 1910 – 1920, grunt. remont po 1945, nr rej. A/825 z 1996 r.
 - kościół poewangelicki, ob. rzym.-kat.
par. p.w. NMP Królowej Polski, mur., 1909 r. nr rej. A/58 z 2002 r.
 - wieża ratuszowa, Plac Wolności,
mur., 1447 – ok. 1500, cz. spalona 1692
remont. 1960 – 1961 nr rej. A/207 z 1930 r.
 - Magistrat, ob. muzeum, Plac Wolności 1,
mur., 1906 nr rej. A/848 z 1996 r.
 - zespół sądu:
 - a. sąd, Plac Wolności 17, mur. 1893 – 1905
 - b. biuro notarialne, ul. Sądowa 2, mur. ok. 1905 nr rej. A/781/2 z 1992 r.
 - dworek tzw. Sufragania, ul. 700-lecia 24,
mur., k. XVIII, odbud. 1912 nr rej. A/785 z 1992 r.
 - wodociągowa wieża ciśnień
ul. Mickiewicza 22a, mur., pocz. XX w. nr rej. A/1521 z 2009 r.

ZABYTKI – STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Kierzkowo – grobowiec megalityczny kultury amfor kulistych, nr rej. C/119

2. Sielec – kurhan, nr rej. C/10
3. Sobiejuchy – grodzisko kultury łużyckiej, nr rej. C/58

ZABYTKI WPISANE DO WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Ochrona konserwatorską objęte są również pojedyncze obiekty i zespoły zabudowy poprzez wpis do wojewódzkiej ewidencji zabytków. W obrębie zmiany studium są one położone w mieście Żnin oraz w miejscowościach: Białozewin, Bożejewice, Bożejewiczki, Brzyskorzystewko, Cerekwica, Chomiąża Księża, Dochanowo, Dobrylewo, Gorzyce, Góra (cz. M. Żnin), Jadowniki Bielskie, Jadowniki Rycerskie, Januszkowo, Jaroszewo, Józefowo, Kaczkowo, Kaczkówko, Kierzkowo, Murczyn, Murczynek, Nadborowo, Obrona Leśna, Paryż, Podgórzyn, Podobowice, Redczyce, Rydlewo, Sielec, Skarbienice, Słabomierz, Słębowo, Sobiejuchy, Sulinowo, Ustaszewo, Uścikowo, Wawrzynki, Wenecja, Wilczkowo oraz Wójcin. Wg danych na lipiec 2009 r. w Wojewódzkiej ewidencji zabytków znajduje się 356 obiektów lub zespołów zabudowy. W ewidencji zabytków ujęto również kolejkę wąskotorową relacji Żnin – Wenecja – Gąsawa.

STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Dla ochrony obszarów o wysokich walorach kulturowych na terenie Miasta i gminy zostały wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej oraz ochrony archeologicznej.

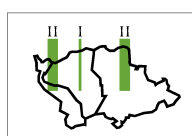
Obszar zwartej historycznej zabudowy miasta Żnin (układ urbanistyczny XIII – XX w.) został objęty **strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej i archeologicznej**. Strefa ścisłej ochrony została również wyznaczona dla ochrony najcenniejszych obszarów, w tym miejsc koncentracji stanowisk archeologicznych, obiektów zabytkowych oraz cennych założeń przestrzennych, w miejscowościach: Brzyskorzystewko, Cerekwica, Dobrylewo, Jadowniki Bielskie, Jadowniki Rycerskie, Kaczkowo, Kaczkówko, Nadborowo, Paryż, Sielec, Słębowo, Sobiejuchy, Uścikowo, Wenecja.

Dodatkowo wyznaczono **strefy ochrony konserwatorskiej i archeologicznej** dla ochrony obszarów o wartościowych układach urbanistycznych, miejscach występowania zabytków, stanowisk archeologicznych oraz ich otoczenia. Strefy te wyznaczono w mieście Żnin oraz w Górze (cz. m. Żnin), a także w miejscowościach: Białozewin, Bożejewiczki, Brzyskorzystew, Cerekwica, Chejmanówka, Dobrylewo, Dochanowo, Gorzyce, Jadowniki Bielskie, Jadowniki Rycerskie, Januszkowo, Jaroszewo, Józefowo, Kaczkówko, Kierzkowo, Murczynek,

Nadborowo, Obrona Leśna, Paryż, Podgórzyn, Redczyce, Rydlewo, Sarbinowo, Sulinowo, Sielec, Słębowo, Sobiejuchy, Uścikowo, Wawrzynki, Wenecja, Wilczkowo. Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej i archeologicznej została wyznaczona również dla ochrony zespołu dworsko parkowego w Podobowicach oraz zespołu późno klasycystycznego kościoła w Gorzycach i kościoła w Brzyskorzysławiu.

Dla ochrony miejsc koncentracji stanowisk archeologicznych na rysunku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wyznaczono **strefy ochrony archeologicznej**.

3.3.DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

STREFA I i STREFA II

Do dóbr kultury współczesnej zaliczyć należy różnego rodzaju obiekty, tj.: pomniki, budynki, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, które reprezentują wysoką wartość artystyczną lub historyczną, stanowiąc uznany dorobek żyjących współcześnie pokoleń.

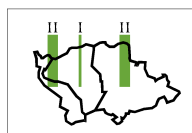
Na obszarze miasta i gminy Żnin wartościowe obiekty i założenia przestrzenne o historycznym rodowodzie zostały objęte ochroną konserwatorską. Niestety realizowana współcześnie zabudowa rzadko wyróżnia się pozytywnie z otoczenia. Jeszcze rzadsze są obiekty lub zespoły zabudowy, stanowiące znakomite świadectwo naszych czasów.

Do przykładów dóbr kultury współczesnej zaliczyć należy zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w rejonie ul. M. Konopnickiej. Jest to zespół kilku budynków trzykondygnacyjnych z dachami stromymi zrealizowany najprawdopodobniej w okresie powojennym. Zespół stanowi przykład zabudowy, charakterystycznej dla okresu lat 50 – tych XX w. Cennym walorem jest jego komplementarność - tworząca harmonijną całość oraz subtelność wyrazu zmian wprowadzonych w latach późniejszych.

Brak dóbr kultury współczesnej jest świadectwem czasów o wysokich niedoborach finansowych, małej świadomości społecznej oraz niedostatecznej wrażliwości estetycznej współczesnych mieszkańców.

4.DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW

4.1.STRUKTURA UŻYTKOWANIA I PRZEZNACZENIA TERENÓW

STREFA I i STREFA II

Struktura użytkowania gruntów została sporządzona na podstawie danych uzyskanych z Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjno – Kartograficznej w Żninie, wg danych na 1 stycznia 2009 r. Są to dane dotyczące całego obszaru gminy, a nie tylko obszaru objętego zmianą Studium. Oddają one jednak te same proporcje pomiędzy poszczególnymi rodzajami użytkowania terenu, jakie zostały zaobserwowane podczas prac inwentaryzacyjnych w granicach zmiany Studium.

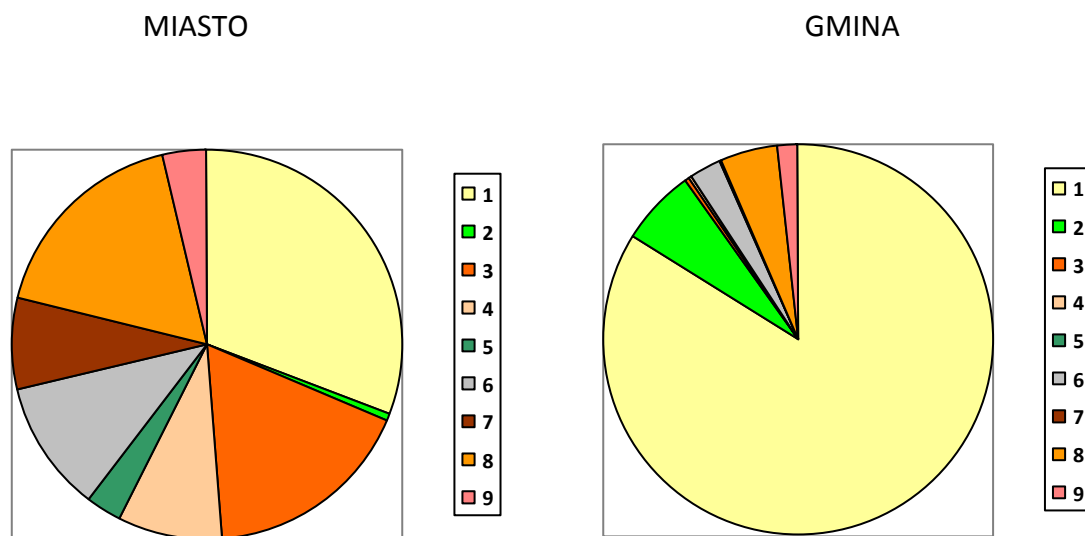
LP	RODZAJ UŻYTKOWANIA	POWIERZCHNIA W HA		RAZEM
		MIASTO	GMINA	
1.	Użytki rolne	258	20327	20585
2.	Grunty leśne, zadrzewienia i zakrzewienia	5	1512	1517
3.	Tereny mieszkaniowe	143	98	241
4.	Tereny przemysłowe	73	15	88
5.	Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	24	30	54
6.	Tereny komunikacyjne	92	610	702
7.	Inne tereny zurbanizowane	64	19	83
8.	Wody powierzchniowe	147	1204	1351
9.	Nieużytki	29	386	415
	RAZEM	835	24201	25036

Ponad 82 % powierzchni gminy (łącznie z obszarem miasta) zajmują użytki rolne, przy czym aż 75 % użytków rolnych stanowią grunty orne. Natomiast grunty leśne, zadrzewienia i zakrzewienia to tylko 6,0 % powierzchni gminy, co jest naturalną konsekwencją dobrych i bardzo dobrych gleb występujących na tym obszarze.

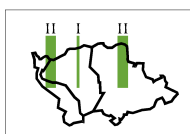
Ciekawostkę stanowi proporcja terenów komunikacyjnych w ogólnej powierzchni terenów zurbanizowanych. O ile w mieście tereny komunikacyjne zajmują tylko 23 % powierzchni

terenów zurbanizowanych, o tyle na obszarach wiejskich jest to blisko 80 %. Jest to wynik dobrego powiązania komunikacyjnego niewielkich terenów zabudowanych wsi na dużym obszarze gminy.

Poniższy wykres przedstawia proporcje w użytkowaniu terenów miasta i gminy oddzielnie, przyjmując każdą z ich całkowitych powierzchni za 100 %. Numery w legendzie odpowiadają poszczególnym l.p. w powyższej tabeli.

4.2.STAN PRAWNY GRUNTÓW

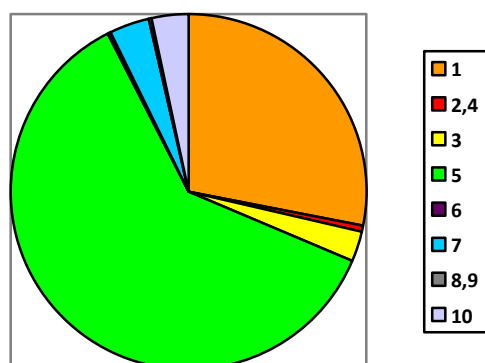
STREFA I i STREFA II

Stan własności gruntów został sporządzony na podstawie danych uzyskanych z Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjno – Kartograficznej w Żninie, wg danych na 1 stycznia 2009 r. Są to dane dotyczące całego terenu gminy, a nie tylko obszaru objętego zmianą Studium. Nie zmienia to jednak faktu, że ponad 60 % powierzchni miasta i gminy to grunty osób fizycznych, a dodając do tego grunty Skarbu Państwa i gminy będące w użytkowaniu wieczystym otrzymujemy blisko 62 % powierzchni w rękach prywatnych. Drugi co do wielkości obszar stanowią grunty Skarbu Państwa - 28 % powierzchni miasta i gminy, z czego na terenach wiejskich znajduje się ponad 97 % ogólnej powierzchni gruntów SP. Są to – obok lasów państwowych - ziemie dawnych PGR-ów, obecnie dzierżawione przez osoby prywatne bądź spółki.

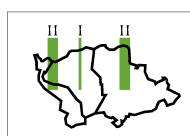
UWARUNKOWANIA

LP	RODZAJ WŁASNOŚCI	POWIERZCHNIA W HA		RAZEM
		MIASTO	GMINA	
1.	Grunty Skarbu Państwa	191	6822	7013
2.	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym	74	49	123
3.	Grunty gminy	126	584	710
4.	Grunty gminy w użytkowaniu wieczystym	37	18	55
5.	Grunty osób fizycznych	351	14945	15296
6.	Grunty spółdzielni	1	29	30
7.	Grunty kościołów i zw. wyznaniowych	29	879	908
8.	Grunty powiatu	10	5	15
9.	Grunty województwa	8	31	39
10.	Grunty spółek prawa handlowego i inne	8	839	847
	Razem	835	24201	25036

Wykres przedstawia proporcje własności terenów miasta i gminy łącznie, przy czym numery w legendzie odpowiadają poszczególnym l.p. w powyższej tabeli.

4.3. RUCH BUDOWLANY

STREFA I i STREFA II

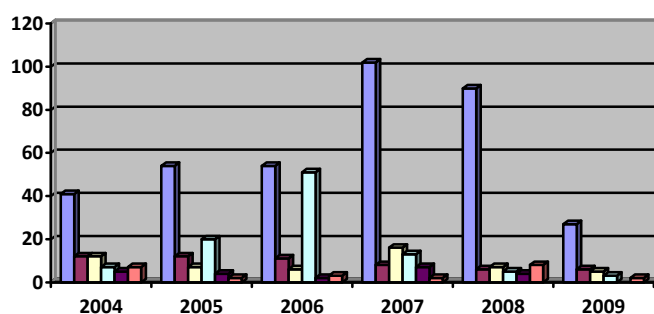
Na podstawie analizy decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego można zaobserwować wzrost ruchu budowlanego w ostatnich latach na terenie gminy. W latach 2004-2009 wydano w sumie 686 decyzji o warunkach zabudowy

UWARUNKOWANIA

i decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego. W tym, aż 621 to decyzje o warunkach zabudowy. Większość tych decyzji, bo 59% stanowią decyzje o warunkach zabudowy dla inwestycji o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej. Jedynie dwie decyzje na przestrzeni ostatnich sześciu lat dotyczyły inwestycji o funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej. Pod względem lokalizacji inwestycji, są one skupione w granicach miasta Żnina, w szczególności inwestycje o funkcji usługowej i produkcyjnej. Na terenie gminy przeważają inwestycje o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, często, jako uzupełnienie siedliska rolniczego, oraz o funkcji związanej z działalnością rolniczą. Szczególne ożywienie w tego rodzaju inwestycjach miało miejsce w roku 2005 i 2006. Było to ściśle związane z terminami dopłat unijnych oraz wymogami unijnymi, jakie zostały postawione gospodarstwom rolnym.

DECYZJE O WARUNKACH ZABUDOWY wydane w gminie Żnin w latach 2004 – 2009

Rodzaj inwestycji	2004	2005	2006	2007	2008	2009 (do czerwca)
Mieszkaniowa jednorodzinna(budowa, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i zmiana przeznaczenia)	41	54	54	102	90	27
Usługowa, związana z działalnością gospodarczą(budowa, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i zmiana przeznaczenia)	12	12	11	8	6	6
Gospodarcza(budynki gospodarcze, garaże)	12	7	6	16	7	5
Zabudowa związana z działalnością rolniczą	7	20	51	13	5	3
Produkcyjna i magazynowa	5	4	2	7	4	-
Inne	7	2	3	2	8	2
Ogółem	84	99	127	148	120	43

DECYZJE O WARUNKACH ZABUDOWY według terminu wydania i rodzaju inwestycji

UWARUNKOWANIA

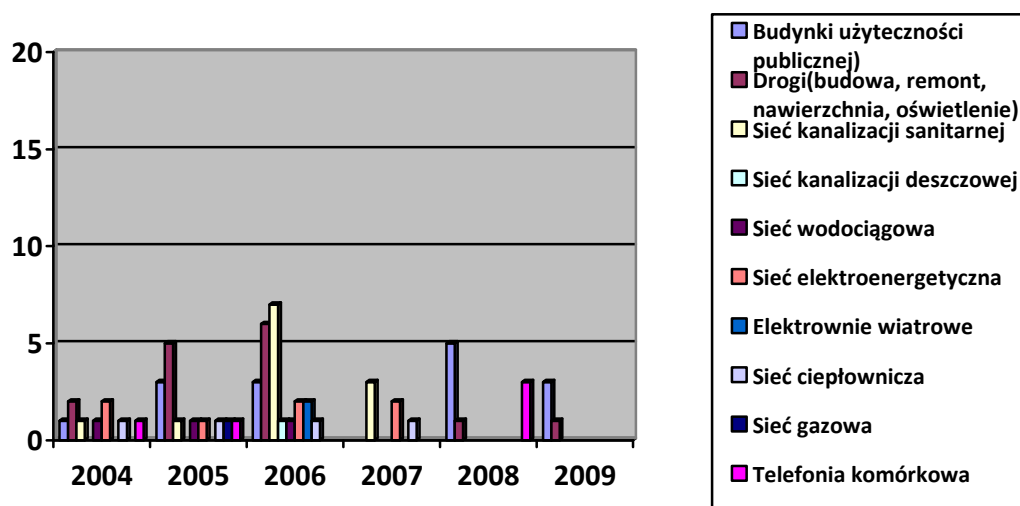
Dużo mniejszy procent wszystkich decyzji stanowią decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego. Głównie skupione są one na rozwoju infrastruktury technicznej na terenie gminy.

DECYZJE O USTALENIU LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO wydane w gminie Żnin w latach 2004 – 2009

RODZAJ INWESTYCJI	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Budynki użyteczności publicznej	1	3	3	-	5	3
Drogi(budowa, remont, nawierzchnia, oświetlenie)	2	5	6	-	1	1
Sieć kanalizacji sanitarnej	1	1	7	3	-	-
Sieć kanalizacji deszczowej	-	-	1	-	-	-
Sieć wodociągowa	1	1	1	-	-	-
Sieć elektroenergetyczna	2	1	2	2	-	-
Elektrownie wiatrowe	-	-	2	-	-	-
Sieć ciepłownicza	1	1	1	1	-	-
Sieć gazowa	-	1	-	-	-	-
Telefonia komórkowa	1	1	-	-	3	-
Ogółem	9	14	23	6	9	4

Niewielki wzrost ilości wydanych decyzji miał miejsce w latach 2005-2006. W ostatnich latach inwestycje te dotyczą głównie budynków użyteczności publicznej, których funkcja związana jest z oświatą, kulturą i sportem.

DECYZJE O USTALENIU LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO według terminu wydania i rodzaju inwestycji

UWARUNKOWANIA

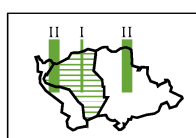
		2004		2005		2006		2007		2008		2009	
		Decyzja lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzja o warunkach zabudowy	Decyzja lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzja o warunkach zabudowy	Decyzja lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzja o warunkach zabudowy	Decyzja lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzja o warunkach zabudowy	Decyzja lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzja o warunkach zabudowy	Decyzja lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzja o warunkach zabudowy
Żnin	291	8	34	7	55	11	48	2	61	5	45	1	14
Wenecja	58	-	4	-	5	3	8	2	19	-	14	-	3
Murczyn	41	-	2	-	2	-	11	-	11	-	10	-	5
Podgórzyn	31	-	2	-	3	1	7	-	7	1	7	-	3
Białożewin	32	-	2	-	4	1	4	-	6	-	11	-	4
Wójcin	21	-	-	-	4	-	6	-	3	-	7	-	1
Słębowo	18	1	3	-	1	1	1	-	4	-	5	1	1
Wawrzynki	14	-	-	-	1	-	4	-	5	-	3	-	1
Bożejewiczki	11	-	1	1	-	-	1	-	4	-	3	-	1
Januszkowo	11	-	-	-	2	-	4	-	3	-	1	-	1
Murczynek	10	-	2	-	3	-	2	-	1	-	1	1	-
Jadowniki Rycerskie	10	-	-	2	1	3	-	-	-	1	2	-	1
Jaroszewo	10	-	1	-	1	1	1	-	1	-	3	-	2
Cerekwica	9	-	-	1	-	2	-	-	3	2	1	-	-
Kaczkowo	8	-	1	-	2	-	3	-	1	-	-	-	1
Kierzkowo	8	-	1	-	-	-	4	-	2	-	-	-	1
Wilczkowo	8	-	-	-	2	1	2	-	1	-	1	-	1

W pozostałych wsiach gminy występowało od 0 do 5 decyzji w rozpatrywanym okresie.

W rozpatrywanym okresie wydano na terenie **STREFY II** w sumie 682 decyzje co stanowi 82 % wszystkich decyzji wydanych na obszarze całej gminy. Większość tych decyzji bo 42% dotyczyła miasta Żnina. Pozostałe miejscowości , w których widać bardziej intensywny ruch budowlany to: Wenecja, Murczyn, Podgórzyn, Białożewin. Rozwój Wenecji związany jest z jej turystyczno-krajobrazowymi walorami. Natomiast Murczyn, Podgórzyn i Białożewin są wsiami satelitarnymi dla miasta Żnina dobrze z nim skomunikowanymi i z tym związany jest zwiększony ruch budowlany na tym terenie.

4.4. STAN PRAWNY W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

Do tej pory polityka przestrzenna gminy Żnin zawarta była w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin (Uchwała Nr IX/182/99 z dnia 28 grudnia 1999 r.). Na obszarze objętym zmianą studium obowiązują obecnie 22 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Aż 17 z tych planów to zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Żnina i gminy Żnin, uchwalone w trybie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 roku, przy czym sam miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Żnina i gminy Żnin już nie obowiązuje, zgodnie z art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

STREFA I

Na terenie objętym zmianą studium obowiązują obecnie następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

Lp.	Nazwa	Publikacja	
1	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXIV/298/97 z dnia 16 października 1997 r. w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin	Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 43, poz. 241	Załączniki: 2, 4, 5, 11, 16
2	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/163/99 z dnia 23 września 1999 r. w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin	Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 81, poz. 950	Załączniki: 8
3	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXII/408/2001 z dnia 5 października 2001 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Żnin	Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 13, poz. 246	Załączniki 3, 7, 15, 17, 20, 26
4	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/86/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Żnin.	Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 1, poz. 1	Załączniki: 1, 2, 9, 16, 17, 18, 19, 25, 31, 32
5	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/87/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Żnin	Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 1, poz. 2	Załączniki: 6, 8, 9, 19, 21

W ramach terenu objętego zmianą studium plany miejscowe sporządzono dla pojedynczych elementów infrastruktury technicznej (przepompowni ścieków), usług sportu oraz

przeznaczających pojedyncze działki pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową nie określających jednakże żadnych zasad regulujących ruch budowlany na głównych obszarach problemowych w obrębie miejscowości.

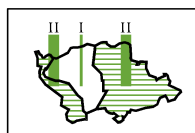
Jedyny zwarty teren funkcjonalny objęty planem miejscowym stanowi teren strefy Przemysłowej w Jaroszewie

Obowiązujące plany miejscowe skoncentrowane są w granicach miasta Żnina – (31 % powierzchni miasta objęte jest obowiązującymi planami). W trakcie opracowania jest w tej chwili (stan na listopad 2009 r.) 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie objętym zmianą studium zostały wywołane i oczekują na uchwalenie następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XXIX/222/2008 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 14 listopada 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach: Dochanowo, Brzyskorzystew, Sobiejuchy, Brzyskorzystewko, Sulinowo, Sarbinowo, Słabomierz, Słubowo, Jaroszewo, Żnin-Wieś
- Uchwała Nr XL/343/2009 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 16 listopada 2009 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie wsi Sarbinowo, Cerekwica, Bożejewice i Bożejewiczki
- Uchwała Nr XL/341/2009 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 16 listopada 2009 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie wsi Gorzyce, Słabomierz, Słubowo, Podobowice i Sielec

Pokrycie planami miejscowymi obszaru gminy objętego niniejszą zmianą studium przedstawia mapka nr 2 B.

STREFA II

Na terenie objętym zmianą studium obowiązują obecnie następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

UWARUNKOWANIA

L.p.	Nazwa	Publikacja	
1	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXIII/284/97 z dnia 12 czerwca 1997r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Żnina	Dz. Urz. Woj. Bydg. nr 29, poz.146	Załączniki
2	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXIV/298/97 z dnia 16 października 1997 r. w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin	Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 43, poz. 241	Załączniki 2,3,6,7,8,10, 12,13,14,15
3	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/163/99 z dnia 23 września 1999 r. w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin	Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 81, poz. 950	Załączniki 1, 3,4,5,6,
4	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/164/99 z dnia 23 września 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w Żninie przy ulicy 1-go Stycznia	Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 81, poz. 951	
5	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/165/99 z dnia 23 września 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w Żninie przy ulicy Aliantów	Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 81, poz. 952	
6	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VIII/175/1999 z dnia 19 listopada 2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Żnina oraz miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miasta Żnina oraz miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenu przy ulicy Dworcowej, Towarowej, Ułańskiej i Zamkniętej w Żninie	Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2000 r. Nr 7, poz. 41	Załącznik 1,3, 7,8
7	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XIII/248/2000 z dnia 19 maja 2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin we wsi Jaroszewo	Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 36, poz. 328	
8	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XIII/407/2001 z dnia 5 października 2001 w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Mieście Żninie	Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 13, poz. 245	Załączniki 1,2,3,7
9	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXII/408/2001 z dnia 5 października 2001 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Żnin	Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2002 r. Nr 13, poz. 246	Załączniki 1,2,4,5,6,8,9, 10,11,12,13,14
10	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXV/455/2002 z dnia 1 marca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu lądowiska dla helikopterów transportu sanitarnego w Mieście Żninie.	Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 53, poz. 960	
11	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXVIII/482/2002 z dnia 28 czerwca 2002r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przebiegu gazociągów wysokiego i średniego ciśnienia dla zasilania dzielnicy przemysłowo-składowej w Żninie	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 100, poz. 2047	
12	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/86/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Żnin.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 1, poz. 1	
13	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/87/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Żnin.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 1, poz. 2	

UWARUNKOWANIA

L.p.	Nazwa	Publikacja	
14	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/89/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Mieście Żninie przy ul. Sadowej, Zamkniętej, Gwardii Ludowej, Bocznej, 700-lecia.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 1, poz. 4	
15	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/90/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Mieście Żninie przy ul. Dąbrowskiego, Gnieźnieńskiej, 700lecia.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 1, poz. 5	
16	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VII/91/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Mieście Żninie przy ul. Mickiewicza.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 1, poz. 6	
17	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr VIII/96/2003 z dnia 12 września 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Mieście Żninie przy ul. Fabrycznej.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 3, poz. 20	
18	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXXIV/355/2006 z dnia 26 marca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu składowiska odpadów komunalnych położonego w obrębach Wawrzynki i Januszkowo	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 66, poz. 1110	
19	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XLII/405/2006 z dnia 26 października 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Żnina	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 156, poz. 2279	
20	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XVI/93/2007 z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego historycznej części Żnina położonej po wschodniej stronie rzeki Gąsawki.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2008 r. Nr 25, poz. 340	
21	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXV/175/2008 z dnia 12 czerwca 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „ŻNIN GÓRA”.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 116, poz. 1896	
22	Uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXV/176/2008 z dnia 12 czerwca 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej i nieuciążliwych usług w Żninie położonego pomiędzy ul. Ogrodową, ul. Browarową, ul. 1000-lecia i ul. Mickiewicza.	Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 116, poz. 1897	

Obecnie 376,13 ha powierzchni gminy pokryta jest obowiązującymi planami, co stanowi 2,2% powierzchni terenu objętego zmianą studium. Głównie plany miejscowe skoncentrowane są w granicach miasta Żnina - 31 % powierzchni miasta objęte jest obowiązującymi planami.

W trakcie opracowania jest w tej chwili (stan na listopad 2009 r.) 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie wywołane obecnie plany obejmują powierzchnię 3 782,55 hektarów, co stanowi 22 % terenu gminy objętego zmianą studium.

Na terenie objętym zmianą studium zostały wywołane i oczekują na uchwalenie następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXVIII/290/2005 z dnia 15 września 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 34/2 w Wilczkowie;
- uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XII/68/2007 z dnia 28 czerwca 2007r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu usług sportu w Sielcu;
- uchwała Nr XIX/115/2007 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego południowo-zachodniej części miasta Żnina;
- uchwała Nr XIX/116/2007 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Chomiąża Księża, Kierzkowo, Skarbienice, Wenecja i Wójcin;
- uchwała Rady Miejskiej w Żninie nr XXX/243/2008 z dnia 12 grudnia 2008r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego historycznej części Żnina położonej po wschodniej stronie rzeki Gąsawki;
- Uchwała nr XL/ /2009 Rady miejskiej w Żninie z dnia 16 listopada 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie wsi Uścikowo i Ustaszewo.

Pokrycie obszaru miasta i gminy planami miejscowymi przedstawia mapka nr 4 A.

5. ŁAD PRZESTRZENNY I WYMOGI JEGO OCHRONY

STREFA I i STREFA II

5.1. ŁAD PRZESTRZENNY. OCENA STANU ZABUDOWY I ZAINWESTOWANIA

Ład przestrzenny jest jednym z filarów planowania i zagospodarowania przestrzennego, który wskazuje na konieczność uwzględnienia różnorodnych uwarunkowań w uporządkowanych relacjach oraz zastosowania zasad kompozycji dla osiągnięcia właściwej jakości ukształtowania przestrzeni, tworzącej harmonijną całość. Ład przestrzenny jest celem wszystkich działań planistycznych – zarówno w zakresie prac zachowawczych, modernizujących czy wprowadzających nowe zagospodarowanie. Dotyczy to wszelkich form zagospodarowania na obszarach zurbanizowanych i nieurbanizowanych (wiejskich, przyrodniczych i in.) dla osiągnięcia wysokiej klasy przestrzeni.

Stan ładu przestrzennego na terenie gminy Żnin reprezentuje bardzo zróżnicowany poziom. Atrakcyjność przestrzenną budują m. in.: bogate ukształtowanie terenu, duża ilość zbiorników wodnych, bogactwo przyrody (lasy, parki, tereny otwarte), znakomite przykłady zespołów zabudowy o historycznym rodowodzie, w tym: śródmieście Żnina, założenia pałacowo-parkowe oraz zespoły ruralistyczne. Szczególną opieką i staraniem należy otoczyć obiekty i zespoły zabudowy stanowiące dziedzictwo historyczne i kulturowe. Ważne jest nawiązanie i harmonizowanie zmian w strukturze tej zabudowy i w ich otoczeniu dla uwypuklenia walorów miejsca (genius loci).

Niestety obok tego na terenie gminy spotkać można:

- kontrastowe zestawienia różnych nieprzystających do siebie typów i zespołów zabudowy (np. zestawionych ze sobą - zabudowy śródmiejskiej historycznej, przemysłowej oraz bloków mieszkaniowych),
- zlokalizowane w wyeksponowanych miejscach obiekty dysonujące - infrastruktury technicznej i zabudowy techniczno-przemysłowej (słupy elektroenergetyczne, stacje transformatorowe nasłupowe, stacje bazowe telefonii komórkowej oraz kominy fabryczne),

- zaniedbanie styki terenów zurbanizowanych z jeziorami, w szczególności miasto Żnin – jezioro Żnińskie Duże+,
- zaniedbane walory (np.: planty - obecnie trudne do odcyfrowania w strukturze śródmieścia; obszar postindustrialny zespołu cukrowni...),

Historyczne założenie przestrzenne centrum miasta Żnina jak i wielu wsi wymaga rewaloryzacji i modernizacji zabudowy. W mieście występują tereny wymagające uporządkowania istniejącej zabudowy. Niekorzystny wizerunek miasta tworzy zabudowa wzdłuż głównych korytarzy komunikacyjnych miasta - w rejonie ul. Dworcowej i Towarowej, w tym tereny wzdłuż linii kolejowej (okolice dworca kolejowego i PKS) oraz zabudowa wzdłuż ul. Szpitalnej i Mickiewicza.

Wpływ na wizerunek miasta i gminy ma też postępująca dekapitalizacja substancji budowlanej, przestrzeni publicznych i terenów zieleni. Dla podniesienia jakości przestrzeni konieczne jest założenie harmonogramu działań, które będą systematycznie poprawiać obecny stan rzeczy. Istotne znaczenie ma tu przyjęcie programu ochrony zabytków, wdrożenie programów szeroko zakrojonej rewitalizacji oraz budowy i modernizacji ulic oraz placów miejskich. Czynnikiem sprzyjającym jest też utrzymywanie porządku i pielęgnacja zieleni. Zadbane, dobrze urządzona i utrzymana przestrzeń publiczna (ulice, place miejskie) oraz zieleń może stać się impulsem do podniesienia jakości przyległej zabudowy, motywując właścicieli przyległych obszarów.

5.2.CHARAKTERYSTYKA ZABUDOWY I PODSTAWOWE PARAMETRY ZABUDOWY

Miasto Żnin

Na strukturę urbanistyczną Żnina składają się różne typy zespołów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej:

- Historyczna zabudowa śródmiejska – obejmuje historyczne centrum miasta, z zabudową wielofunkcyjną, w przewadze mieszkaniowo-usługową. Jest to strefa występowania usług ogólnomiejskich, w tym w szczególności usług publicznych (siedziba władz gminy, powiatu oraz wielu instytucji publicznych i oświatowych). W zabudowie śródmiejskiej koncentrują się podstawowe przestrzenie publiczne

(Rynek, ul. Śniadeckich itp.). Centrum stanowi także zasadnicze zaplecze handlowe miasta i gminy, z wykształconymi pierzejami usługowo-handlowymi. W obrębie zabudowy śródmiejskiej położone są również: skwery zieleni i dawne planty, obiekty infrastruktury technicznej oraz pojedyncze zakłady rzemieślnicze i przemysłowe. Dominuje zabudowa niska o wysokości od dwóch do trzech kondygnacji nadziemnych. W sylwecie miasta wyróżniają wieża ratuszowa oraz wieże kościołów p.w. św. Floriana oraz p.w. NMP Królowej Polski.

- Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz usługowa – stanowi dominującą strefę zainwestowanych terenów miasta. W obrębie tej strefy istnieją pojedyncze obiekty lub małe zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Funkcje usługowe to przede wszystkim - usługi podstawowe, obsługujące przyległy teren (usługi handlu, administracji, szkoły, przedszkola, rzemiosło). Dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa mieszkaniowo-usługowa, wolno stojąca, 2-kondygnacyjna. W obszarze występują również tereny sportu i rekreacji, zieleni urządzonej, a także pojedyncze obiekty przemysłowe oraz zabudowa zagrodowa.
- Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (bloki z lat 70. i 80.) z usługami towarzyszącymi zlokalizowana jest w obszarze między ulicami Mickiewicza, Aliantów i Ogrodową. W zabudowie dominują bloki pięciokondygnacyjne z dachami płaskimi. Uzupełnienie stanowią zespoły zabudowy usługowej (głównie handlowej i oświatowej) oraz zabudowa mieszkaniowo-usługowa historyczna i współczesna (pojedyncze budynki lub małe zespoły zabudowy). W obszarze zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej istnieje znaczny niedobór miejsc postojowych. Przestrzeń osiedla została zdegradowana poprzez lokalizację pojedynczych garaży oraz zespołów garażowych.

Zabudowa przemysłowa stanowi odrębną strefę zabudowy miasta. Koncentruje się zasadniczo w dwóch enklawach. Pierwsza to otoczenie dawnego dworca kolejowego z dominującym zespołem cukrowni, a druga położona jest w północno-zachodniej części miasta. W obszarze zabudowy przemysłowej położone są zakłady produkcyjne, bazy, składy i magazyny. Towarzyszą im budynki biurowe oraz obiekty infrastruktury technicznej. W obszarach zabudowy przemysłowej występują pojedyncze budynki i małe zespoły zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Najintensywniejszym przekształceniom przestrzennym

poddawany jest zespół zabudowy po dawnej fabryce Spomasz przy ul. Szpitalnej, w którym lokalizuje się obecnie głównie funkcje usługowe.

Obszary wiejskie

W obszarze gminy w obrębie wsi zasadniczo występuje wielofunkcyjna zabudowa wiejska, w skład której wchodzi przede wszystkim:

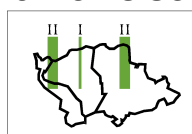
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa usługowa,
- zabudowa zagrodowa, w tym związana z agroturystyką,
- zabudowa letniskowa,
- obiekty przemysłowe, w tym w szczególności związane z obsługą rolnictwa (zakłady hodowlane, przetwórcze) oraz tartaki.

WW. zabudowa koncentruje się we wsiach stanowiących odrębne jednostki administracyjne – sołectwa. Wsie wyposażone są w pojedyncze obiekty usługowe – sklepy, remizy strażackie OSP, świetlice wiejskie oraz place sportowe. W obszarach zwartych jednostek wiejskich występują również pojedyncze budynki lub zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, której charakterystycznym przykładem jest zespół bloków „popegeerowskich” w Cerekwicy i kolonii Bekańówka. Na dużych powierzchniach gminy rozproszone są pojedyncze zagrody rolnicze. Zagrody agroturystyczne i zabudowa letniskowa koncentrują się głównie w Wenecji, Wójcinie, Chomiąży Księżej i Dobrylewie.

Na obszarach wiejskich dominuje zabudowa niska, w przewadze jedno- lub dwukondygnacyjna. W obrębie wsi znajdują się również zespoły pałacowo-parkowe, kościoły (Brzyskorzystew, Cerekwica, Gorzyce i Kierzkowo) oraz cmentarze.

6.DEMOGRAFIA

6.1.SIEĆ OSADNICZA ORAZ LUDNOŚĆ MIASTA I GMINY.

STREFA I i STREFA II

UWARUNKOWANIA

Sieć osadnicza składa się z ośrodka gminnego – miasta Żnina oraz 39 wsi, które tworzą 37 sołectw (sołectwami nie są jedynie: Kaczkówko – znajdujące się w sołectwie Kaczkowo oraz Dobrylewo – należące do sołectwa Wilczkowo).

Miasto jako ośrodek gminny, a zarazem powiatowy, skupia przede wszystkim funkcje usługowe, mieszkaniowe i produkcyjne. Mieszka tu 58 % wszystkich mieszkańców gminy. Na terenach wiejskich sieć osadnicza jest stosunkowo gęsta. Wsie głównie pełnią funkcje związane z rolnictwem, a niektóre z nich - także funkcje mieszkaniowe i wypoczynkowe.

Lata	MIASTO ilość mieszkańców	GMINA ilość mieszkańców	OGÓŁEM liczba mieszkańców
1978	11262	10334	21596
1982	12080	10616	22696
1987	13041	10590	23631
1992	14047	10317	24364
1996	14326	10327	24653
2005	14105	10010	24115
2007	14044	10099	24143
2008	14138	10100	24238
2009 Stan na 31.VII.	14379	10263	24642

Dane za okres 1978 – 1996 wg Studium z 1999 r. Dane z lat 2005 – 2008 wg GUS. Dane z 2009 r. – Urząd Miejski w Żninie

Jak wynika z powyższego zestawienia liczba ludności na terenach wiejskich od 30 lat utrzymuje się na poziomie nieco ponad 10000 osób.

Nieprzypadkowo wybrano lata 1982, 1987 i 1992 – dla Żnina były to lata, kiedy liczba ludności miasta przekraczała kolejny 1000. W dziesięcioleciu 1982 – 1992 liczba mieszkańców miasta wzrosła niemal o 2000 osób. Od 1993 r. przez kolejne 15 lat miasto zasadniczo nie zmienia liczby mieszkańców zachowując wielkość nieco ponad 14000 osób.

Wskaźnik feminizacji: w mieście na każdych 100 mężczyzn przypada 109 kobiet, na terenach wiejskich na każdych 100 mężczyzn przypada 98 kobiet.

Struktura wieku (lata 2005 – 2008 wg GUS):

Grupy wieku	2005		2007		2008		2009 stan na 31.VII	
	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina
0 – 2 lata	421	324	416	334	415	357	784	728
3 – 6 lat	528	443	537	444	547	429		

UWARUNKOWANIA

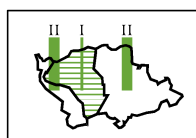
Grupy wieku	2005		2007		2008		2009 stan na 31.VII	
	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina
7 – 15 lat	1.597	1.336	1.445	1.233	1.379	1.183	1.344	1.093
16 – 19 lat	852	687	797	651	811	654	777	642
20 – 60 K 20 – 65 M	8.724	5.914	8.717	6.106	8.799	6.115	9.243	6.369
Powyżej 60 K + 65 M	1.983	1.306	2.132	1.331	2.187	1.362	2.231	1.431
RAZEM	14.105	10.010	14.044	10.099	14.138	10.100	14.379	10.263

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem (wg GUS):

Procent ludności w wieku:	MIASTO			GMINA		
	2005	2007	2008	2005	2007	2008
Przedprodukcyjnym	21,1	19,8	19,5	24,3	23,3	22,8
Produkcyjnym	64,9	65,0	65,1	62,7	63,5	63,7
Poprodukcyjnym	14,1	15,2	15,5	13,0	13,2	13,5

W mieście wskaźnik przyrostu naturalnego w ciągu ostatnich lat systematycznie maleje: z 3,2 w 2005 r. do 2,1 w 2008 r. Na terenach wiejskich zauważamy tendencję odwrotną, tj. znaczny wzrost z -2,7 w 2005 r. do 4,9 w 2008 r.

Miasto szybciej „starzeje się”, o czym świadczy także wskaźnik obciążenia demograficznego. Na obszarze całej gminy na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada ponad 20 osób w wieku poprodukcyjnym, jednak wskaźnik ten jest nieco wyższy w mieście niż na terenach wiejskich (w 2008 r. w mieście – 23,8; w gminie – 21,2). Natomiast na terenach wiejskich wskaźnik obciążenia ekonomicznego, określający liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym jest wyższy niż w mieście z racji wyższego przyrostu naturalnego (w 2008 r. w mieście – 53,7; w gminie – 57,1). Analizując lata przeszłe wskaźnik obciążenia ekonomicznego w 2008 r. wzrósł po kilku latach niższego poziomu: 2001 – 63,4; 2003 – 59,4; 2005 – 45,8.

STREFA I

Ludność miejscowości na terenie gminy (obejmuje wsie w granicach zmiany studium):

LP	MIEJSCOWOŚĆ	1996	2000	2001	2007	2009
----	-------------	------	------	------	------	------

UWARUNKOWANIA

LP	MIEJSCOWOŚĆ	1996	2000	2001	2007	2009
1.	Brzyskorzystew	357	357	359	bd	bd
2.	Bożejewice	236	242	242	bd	bd
3.	Bożejewiczki	483	242	244	bd	bd
4.	Cerekwica	893	918	916	909	906
5.	Dochanowo	483	242	512	bd	bd
6.	Gorzyce	208	203	203	bd	bd
7.	Podobowice	429	421	415	bd	bd
8.	Paryż	114	114	108	126	123
9.	Sarbinowo	203	196	193	bd	bd
10.	Sulinowo	237	258	257	bd	bd

Największą wsią gminy jest Cerekwica (której część leży w obszarze objętym zmianą studium) i lokuje się w przedziale powyżej 750 osób. W obszarze objętym zmianą studium cztery wsie należą do przedziału 300 – 550 mieszkańców a pięć wsi mieści się w przedziale od 100 – 300. Struktura wielkościowa wsi nie zmieniła się od czasu Studium z 1999 r.

W niektórych wsiach zaczyna wzrastać liczba mieszkańców – są to również pożądane tereny mieszkaniowe dla zabudowy jednorodzinnej (np. Bożejewiczki, Sulinowo).

STREFA II

Ludność miejscowości na terenie gminy (obejmuje wsie w granicach zmiany studium):

LP	MIEJSCOWOŚĆ	1996	2000	2001	2007	2009
1.	Białożewin	482	472	470	462	458
2.	Brzyskorzystewko	786	803	800	757	757
3.	Cerekwica	893	918	916	909	906
4.	ChomiąŜa Księża	38	34	33	24	23
5.	Dobrylewo	145	140	144	147	163
6.	Jadowniki Bielskie	150	152	155	155	158

UWARUNKOWANIA

LP	MIEJSCOWOŚĆ	1996	2000	2001	2007	2009
7.	Jadowniki Rycerskie	409	412	408	401	388
8.	Januszkowo	256	260	259	257	245
9.	Jaroszewo	425	426	433	414	409
10.	Kaczkowo	104	92	93	122	125
11.	Kaczkówko	149	147	138	139	139
12.	Kierzkowo	124	126	124	119	113
13.	Murczyn	302	286	285	318	322
14.	Murczynek	133	132	133	128	136
15.	Nadborowo	186	194	194	173	169
16.	Paryż	114	114	108	126	123
17.	Podgórzyn	462	489	484	481	493
18.	Redczyce	75	73	74	94	93
19.	Rydlewo	205	201	193	199	196
20.	Sielec	289	292	295	283	276
21.	Skarbienice	36	33	33	35	34
22.	Słębowo	318	336	332	350	344
23.	Sobiejucho	193	187	185	196	190
24.	Ustaszewo	143	151	149	146	155
25.	Uścikowo	195	189	189	172	178
26.	Wawrzynki	167	170	169	186	184
27.	Wenecja	293	283	283	301	311
28.	Wilczkowo	183	176	176	155	151
29.	Wójcin	182	189	189	213	223

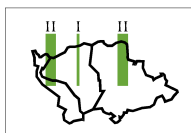
Największą wsią gminy jest Cerekwica, która razem z Brzyskorzystewkiem lokuje się w przedziale powyżej 750 osób. Kilka wsi należy do przedziału 300 – 500 mieszk.

Najwięcej wsi – aż 14 mieści się w przedziale od 100 – 200, a 3 wsie liczą poniżej 100 osób. Generalnie struktura wielkościowa wsi nie zmieniła się od czasu Studium z 1999 r. W niektórych wsiach zaczyna wzrastać liczba mieszkańców – są to pożądane tereny mieszkaniowe dla zabudowy jednorodzinnej (np. Wenecja, Podgórzyn, Dobrylewo).

Koncentracja mieszkańców w dużych wsiach (powyżej 300 mieszkańców) sprzyja wyposażaniu w infrastrukturę techniczną oraz infrastrukturę społeczną. Dlatego ich

obecność należy uznać za czynnik sprzyjający rozwojowi gminy i podnoszący poziom życia mieszkańców.

6.2. PROGNOZA ROZWOJU LUDNOŚCI

STREFA I i STREFA II

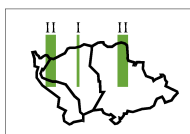
Prognozując liczbę ludności gminy na najbliższe 10 - 15 lat przyjęto następujące założenia:

- wejście obecnie w dorosłe życie roczników wyżu demograficznego z lat 1977 – 1985, czego konsekwencją powinien być wzrost wskaźnika przyrostu naturalnego; jednak w przypadku braku poprawy obecnych warunków materialnych i mieszkaniowych nie należy spodziewać się znacznego wzrostu liczby urodzeń i przyrostu naturalnego, szczególnie w mieście;
- wzrost poziomu życia jako czynnik determinujący dalszy przyrływ ludności na teren gminy (tendencja do osiedlania się na atrakcyjnych terenach niektórych wsi);
- wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym wydłużonym czasie życia tej grupy wiekowej.

Biorąc powyższe pod uwagę w najbliższym okresie 10 - 15 lat należy spodziewać się niewielkiego wzrostu liczby ludności. Wzrost ten jednak będzie w większej mierze uzależniony od przebiegu procesów migracyjnych, niż od samego przyrostu naturalnego dotychczasowych mieszkańców miasta i gminy. Będzie on również zależny od tempa uruchamiania nowych terenów rozwojowych dla budownictwa mieszkaniowego, czyli od polityki przestrzennej gminy.

7. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

7.1. WARUNKI MIESZKANIOWE

STREFA I i STREFA II

UWARUNKOWANIA

Zasób istniejących i oddanych do użytku mieszkań wynosił w 2007 r. (wg danych GUS): w mieście 4564 mieszkania, a na wsiach 2576 mieszkań.

W ciągu ostatnich 10 lat dokonała się znaczna poprawa warunków mieszkaniowych, szczególnie mieszkańców miasta - porównując dane ze Studium 1999 r. z ostatnimi danymi z GUS. Niestety w pewnym stopniu poprawa ta wynika ze zmniejszenia się liczby ludności (zarówno w mieście jak i na wsiach w analizowanym okresie o ponad 200 osób).

RODZAJ	MIASTO		GMINA	
	1996	2007	1996	2007
ZASOBY				
mieszkania	4245	4564	2512	2576
izby	14737	17148	9420	10455
pow. użytkowa mieszkań w m ²	250964	302874	178478	211397
WSKAŹNIKI				
osób / mieszkanie	3,37	3,01	4,11	3,92
średnia wielkość mieszkania	59,12	66,36	71,05	82,06
m ² pow. użytkowej / osobę	17,5	21,6	17,3	20,9
izby / mieszkanie	3,5	3,8	3,8	4,0

Wiek mieszkań na terenie miasta i gminy (w % wszystkich zasobów mieszkaniowych):

- wybudowane przed 1918 r. 13,8 % w mieście, 23,3 % w gminie
- z lat 1918 - 1944 r. 9,0 % 14,5 %
- z lat 1945-1970 17,5 % 24,6 %
- z lat 1971-1988 39,7 % 27,9 %
- powstałe po 1989 r. 20,0 % 9,7 %

Przyrost liczby mieszkań w mieście w latach 70 i 80-tych XX w. wynika głównie z realizowanej wtedy zabudowy blokowej wielorodzinnej.

Formy własności i administrowania zasobami mieszkaniowymi wg GUS w 2007 r. (w % wszystkich zasobów mieszkaniowych):

- mieszkania w zasobach komunalnych 12,8 % miasto 4,4 % gmina
- zasoby spółdzielni mieszkaniowej 25,7 % -
- zasoby zakładów pracy 3,7 % 3,1 %

UWARUNKOWANIA

• zasoby osób fizycznych	57,4 %	91,1 %
• zasoby pozostałych podmiotów	0,4 %	1,4 %

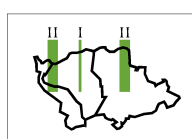
Przeważająca większość zasobów mieszkaniowych pozostaje własnością prywatną; są to głównie, a na wsiach wyłącznie – domy jednorodzinne. Niestety po 1989 r. notuje się na terenach wiejskich zdecydowanie mniejszy ruch budowlany niż w mieście. Wśród nowych inwestycji najważniejszą rolę odgrywa budownictwo indywidualne.

O warunkach mieszkaniowych decyduje również wskaźnik samodzielności zamieszkiwania gospodarstw domowych. Kształtuje się on w całej gminie łącznie z miastem na poziomie 1,08 gosp. dom. na mieszkanie – około 75 % gospodarstw domowych to gospodarstwa tworzone przez jedną rodzinę zamieszkującą 1 mieszkanie.

Procent mieszkań wyposażonych w instalacje (dane GUS 2007) :

• wodociąg	98,9 % w mieście	97,3 % gmina
• łazienka	91,8 %	83,1 %
• wc spłukiwany	94,5 %	83,8 %
• centralne ogrzewanie	83,4 %	66,8 %

7.2.USŁUGI

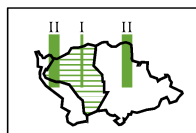

STREFA I i STREFA II

O warunkach i jakości życia mieszkańców gminy decyduje, poza warunkami mieszkaniowymi, także poziom wyposażenia w usługi. Jak wynika z przeprowadzonych analiz – jest on wysoce zróżnicowany. Wyraźnie dominuje miasto Żnin, ośrodek administracyjno – usługowy, gdzie zlokalizowane są wszystkie ważniejsze usługi, a także administracja szczebla powiatowego. Miasto jest siedzibą wielu instytucji publicznych takich jak: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Wojewódzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego oraz Sąd Rejonowy. Natomiast na terenie gminy w żadnej ze wsi nie wykształcił się pomocniczy

ośrodek koncentracji usług. Istniejące w nich usługi ograniczają się do głównie do usług handlu. Jedynie w Januszkowie, Słębowie i Cerekwicy pozostały szkoły podstawowe, a w Brzyskorzystwi, Gorzycach i Paryżu powstały niepubliczne szkoły podstawowe. Wiele z rodzajów usług występuje wyłącznie w mieście.

7.2.1 OŚWIATA I WYCHOWANIE

STREFA I

Wychowanie przedszkolne. Przedszkola są zlokalizowane poza obszarem objętym zmianą studium w granicach miasta Żnin.

Szkolnictwo podstawowe.

Szkolnictwo publiczne reprezentowane jest przez (dane na rok szkolny 2009/2010):

• Niepubliczna szkoła podstawowa w Brzyskorzystwi	210 uczniów
• Niepubliczna szkoła podstawowa w Gorzycach	110 uczniów
• Niepubliczna szkoła podstawowa w Paryżu	30 uczniów

Obecnie na 1 oddział przypada średnio 23 uczniów. W latach 1996/97 wskaźnik ten wynosił 22 uczniów/oddz.

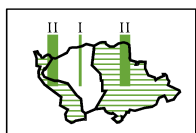
W przeciągu 10 lat (porównując ze Studium 1999) na terenie gminy uległo likwidacji kilka szkół podstawowych i ich filii. Po części spowodowane to było sytuacją demograficzną, ale także reformą oświaty i finansowaniem szkół przez gminę.

Gimnazja

Wszystkie istniejące gimnazja znajdują się w mieście poza obszarem objętym zmianą studium.

Szkoły średnie.

Wszystkie szkoły średnie znajdują się w mieście poza obszarem objętym zmianą studium.

STREFA II

Wychowanie przedszkolne. Miasto i gminę Żnin zamieszkuje około 850 dzieci w wieku 3-6 lat. Wychowaniem przedszkolnym w roku szkolnym 2009/2010 zostało objętych 60% dzieci. W mieście funkcjonują 3 przedszkola, które opiekują się łącznie: 150 dziećmi w 8 oddziałach „0” oraz poza „zerówkami” 304 dziećmi w 12 oddziałach. Oddziały przedszkolne „0” funkcjonują przy szkołach podstawowych: w Żninie w Zespole Szkół Społecznych „Trójka” – 11 dzieci, w Januszkowie – 24 dzieci, Słębowie – 17 dzieci i Cerekwicy – 20 dzieci.

Szkolnictwo podstawowe.

Szkolnictwo publiczne reprezentowane jest przez (dane na rok szkolny 2009/2010):

• Zespół Publicznych Szkół nr 1 w Żninie		
Szkoła podstawowa nr 1	klasy I – VI	369 uczniów
• Szkoła podstawowa nr 2 w Żninie	klasy I – VI	551 uczniów
z klasą integracyjną		
• Szkoła podstawowa w Januszkowie	klasy I – VI	117 uczniów
• Szkoła podstawowa w Słębowie	klasy I – VI	106 uczniów
o filia w Cerekwicy	klasy I – VI	37 uczniów

Ponadto w szkole podstawowej należącej do Zespołu Szkół Społecznych „Trójka” uczy się w klasach I – VI 144 dzieci.

Obecnie na 1 oddział przypada średnio 23 uczniów. W latach 1996/97 wskaźnik ten wynosił 22 uczniów/oddz.

W przeciągu 10 lat (porównując ze Studium 1999) na terenie gminy uległo likwidacji kilka szkół podstawowych i ich filii. Po części spowodowane to było sytuacją demograficzną, ale także reformą oświaty i finansowaniem szkół przez gminę.

Gimnazja powstały jako dopełnienie systemu sześcioklasowych szkół podstawowych w reformie oświaty likwidującej system ośmioklasowy. Wszystkie istniejące gimnazja znajdują się w mieście. W 3 gimnazjach publicznych uczy się 881 uczniów oraz 16 uczniów w I klasie gimnazjum należącego do Zespołu Szkół Społecznych „Trójka”.

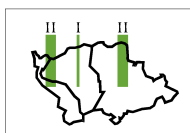
Szkoły średnie. W Żninie istnieją 3 licea ogólnokształcące, liceum profilowane, 3 technika, szkoły zawodowe. Ogółem naukę w szkołach ponadgimnazjalnych różnych specjalności pobiera ok. 1650 uczniów. Szkoły wymagają rozbudowy i lepszego zagospodarowania bazy lokalowej i sportowej.

Inne.

Zespół Szkół Specjalnych obejmuje naukę w szkole podstawowej, gimnazjum, szkole zawodowej i szkole przysposabiającej do pracy 144 uczniów. Centrum Kształcenia Ustawicznego, jako jedyna placówka oświatowa w Żninie umożliwia ponad 400 osobom dorosłym uzyskanie bezpłatnie wiedzy i zawodu w systemie wieczorowo-zaocznym.

Na terenie miasta działa również Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, której zadaniem jest m. in. wszechstronne wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji szkoły i rodziny.

7.2.2. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

STREFA I i STREFA II

Ochrona zdrowia.

Głównymi podmiotami świadczącymi usługi w zakresie ochrony zdrowia są niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, takie jak: „Pałuckie Centrum Zdrowia”, „Epoka” i „Przychodnia Rodzinna”, skupione wyłącznie w mieście. W skład „Pałuckiego Centrum Zdrowia” oprócz różnego typu poradni specjalistycznych i diagnostycznych wchodzi też szpital powiatowy z 178 łózkami. Szpital posiada m.in. oddział ratunkowy i specjalistyczny zespół ratownictwa medycznego.

W mieście działa także szereg gabinetów prywatnych, w tym gabinetów stomatologicznych i prywatnych praktyk pielęgniarstwo - położniczych.

W Żninie obecnie istnieje 7 aptek.

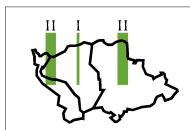
Pomoc społeczna realizowana jest przez szereg jednostek gminnych i powiatowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Żninie jest gminną jednostką organizacyjną, której zadaniem jest przeciwdziałanie bezdomności, bezrobociu, uzależnieniom i przemocy oraz pomoc rodzinom z występującą bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym.

Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza jest gminną placówką wsparcia dziennego, z której korzysta na terenie miasta i gminy ok. 170 dzieci (filie świetlicy w Żninie, Brzyskorzystewku, Cerekwicy, Paryżu i Jadownikach Rycerskich z ogniskiem w Białozewinie).

Powiatowymi jednostkami jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Środowiskowy Dom Samopomocy w Żninie, a także Dom Pomocy Społecznej dla przewlekle chorych w Podobowicach.

7.2.3. KULTURA

STREFA I i STREFA II

Na terenie miasta i gminy działa Żniński Dom Kultury, który służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta i gminy, upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury, edukacja w zakresie nauki języków obcych oraz propagowanie obrzędowości ludowej, obyczajów kulturalnych. Tradycyjna sztuka regionu kultywowana jest m.in. przez zespół folklorystyczny „Pałuczanki” z Białóżewina oraz żniński Zespół Pieśni i Tańca „Pałuki”. Sztuka Pałuk jest również obecna w pracy twórców z pracowni rzeźby Domu Kultury.

Propagowaniem czytelnictwa zajmuje się Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Żninie posiadająca ponad 70 tysięcy woluminów - w ciągu 2008 r. zanotowano tu ponad 30.000 odwiedzin. W mieście znajduje się także biblioteka pedagogiczna. Działa również kino „Pałuczanie” z 380 miejscami na widowni.

Muzea.

Muzeum Ziemi Pałuckiej posiada w mieście dwa oddziały w Żninie:

- oddział w gotyckiej wieży ratuszowej z XV w., tzw. Baszcie, stojącej pośrodku placu Wolności, z wystawami „Dzieje miasta” i „Wybitni ludzie Żnina”;
- oddział w zabytkowym Magistracie, gdzie można zapoznać się z historią żnińskiego drukarstwa i etnografią Pałuk. Mieści się tu także jedyne w Europie Muzeum Sportów Motorowodnych i Galeria im. Tadeusza Małachowskiego.

Muzeum Sztuki Sakralnej, które mieści się w żnińskiej tzw. Sufraganii, prezentuje szaty i paramenty liturgiczne oraz rzeźbę i malarstwo o tematyce sakralnej.

W Muzeum Kolei Wąskotorowej w Wenecji można podziwiać eksponaty związane z dawnym transportem kolejowym: zabytkowe parowozy, wagony, urządzenia stacyjne, znaki kolejowe.

7.2.4. SPORT I TURYSTYKA

STREFA I i STREFA II

Do najważniejszych obiektów sportowych w mieście zalicza się Miejski Ośrodek Sportu, na który składa się: stadion, hala sportowa, korty, siłownia, sauna. W Ośrodku znajduje się także 50 miejsc noclegowych.

W Brzyskorzystewku założony w 1997 r. klub piłkarski „Brzysko – Rol” posiada stadion z płytą główną i treningową oraz trybunami na 300 miejsc. W Dochanowie wyróżnia się dobrze utrzymany stadion trawiasty do piłki nożnej.

Natomiast w pozostałych miejscowościach gminy istnieją tylko boiska wiejskie, również jako przyszkolne.

Żnin jest uznawany za stolicę regionu historyczno-etnograficznego Pałuki zwanego „krajem 130 jezior”. Krajobraz regionu charakteryzuje się licznymi jeziorami rynnowymi położonymi wśród pagórków i lasów, co daje ogromne możliwości czynnego wypoczynku, m.in. korzystając z atrakcyjnie wytyczonych szlaków rowerowych. Poza Żninem najatrakcyjniejsza pod względem turystycznym jest południowa część gminy (rejon Wenecji), dolina rz. Gąsawki oraz rejon wschodni w sąsiedztwie jezior: Kierzkowskiego i Ostrowieckiego. Tu też znajdują się zespoły domów letniskowych. W centralnej części gminy najatrakcyjniejszy pod względem krajobrazowym obszar stanowią okolice porośniętego lasem wzgórza morenowego wsi Gorzyce, które wraz z Dochanowem i Brzyskorzystwią i ich wartościowymi zabudowaniami stanowią główne miejsce predysponowane do rozwoju turystyki i agroturystyki.

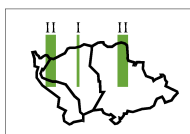
Kursująca na trasie Żnin – Wenecja – Biskupin - Gąsawa kolejka wąskotorowa, wraz z Muzeum Kolei Wąskotorowej jest jedną z największych atrakcji turystycznych regionu.

Żnin posiada miano polskiej stolicy sportu motorowodnego. Każdego roku w lipcu Małe Jezioro Żnińskie stanowi arenę Motorowodnych Mistrzostw Świata, Europy i Polski. Z roku na rok rośnie też ranga Żnina jako ośrodka żeglarstwa, windsurfingu oraz sportu bojerowego. Decydują o tym doskonałe warunki wietrzne panujące na Dużym Jeziorze Żnińskim oraz jego powierzchnia wynosząca 432 ha.

Rozwijająca się baza noclegowa i gastronomiczna Żnina i okolic jest dobrze przygotowana na obsługę ruchu turystycznego. W gminie funkcjonują hotele, hostele, pensjonaty, liczne

gospodarstwa agroturystyczne, pola namiotowe i ośrodki wypoczynkowe, dające łącznie ponad 700 miejsc noclegowych.

7.2.5. USŁUGI INNE

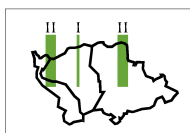

STREFA I i STREFA II

Sieć handlowa jest rozwinięta nierównomiernie. Zdecydowana większość placówek handlowych o zróżnicowanym profilu zlokalizowana jest w Żninie (181 sklepów); większość wsi posiada 1 lub 2 sklepy wielobranżowe ogólnospożywcze (ogółem 24 sklepy), natomiast w kilku wsiach o najmniejszej liczbie mieszkańców nie ma żadnych sklepów. W mieście nie ma obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 2000 m². Obiekty gastronomiczne (restauracje, kawiarnie, pizzerie, bary, pijalnie piwa) znajdują się przede wszystkim w Żninie (33 punkty gastronomiczne) oraz w kilku miejscowościach na terenie gminy (12 punktów).

Placówki pocztowe – 3 urzędy pocztowe w mieście oraz 2 agencje pocztowe: w Cerekwicy i Jadownikach Rycerskich, służą mieszkańcom całej gminy.

7.3.DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

STREFA I i STREFA II

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na terenie miasta i gminy Żnin w latach 2001-2008 (wg danych GUS):

wyszczególnienie	2001		2005		2008	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	1883	100,0	1941	100,0	1964	100,0
Sektor publiczny	68	3,6	79	4,1	71	3,6
Sektor prywatny	1815	96,4	1862	95,9	1893	96,4

Analiza struktury podmiotów gospodarczych w gminie Żnin według sektorów własności pozwala stwierdzić, że dominującą rolę pełnią podmioty prywatne. Ich odsetek w ogólnej

UWARUNKOWANIA

liczbie podmiotów w okresie 2001 – 2008 utrzymuje się na tym samym poziomie 96,4 %. Należy jednak zauważyć, że podmioty gospodarcze działające na terenie miasta stanowią 75 % ogólnej liczby.

W połowie 2009 r. zarejestrowanych w ewidencji Urzędu Miejskiego jest 1639 przedsiębiorców. Najświeższe dane GUS, dotyczące końca 2008 r., przedstawiają liczbę podmiotów o nieco ponad 250 wyższą.

Wśród prywatnych podmiotów gospodarczych zdecydowanie przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najczęściej spotykaną formą działalności są przedsiębiorstwa zarejestrowane jako wielobranżowe lub produkcyjno – usługowo – handlowe bez sprecyzowanej specjalności. Jednak najpowszechniejsza jest działalność związana z handlem i naprawami (32,0% wszystkich podmiotów), budownictwem (13,5%), przetwórstwem przemysłowym (11,1%).

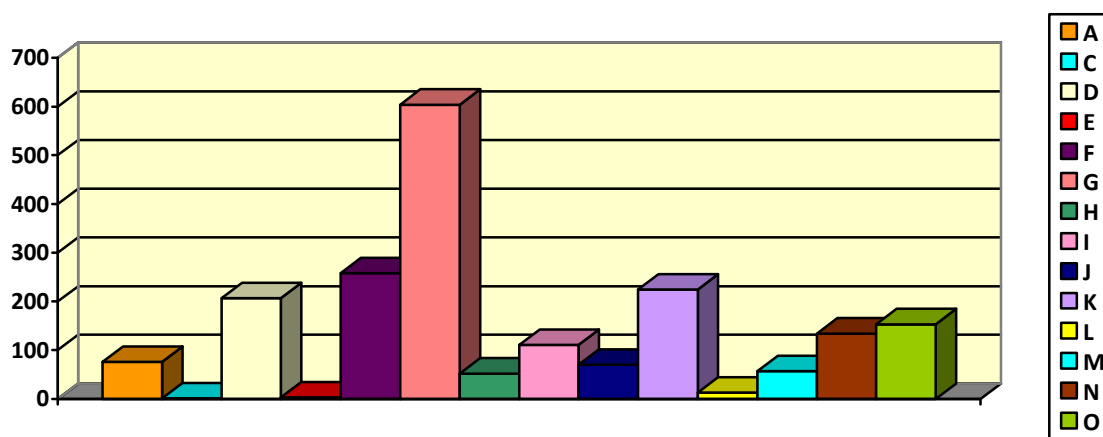
Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2001-2008 według sekcji PKD (wg danych GUS)

Wyszczególnienie		Rok					
		2001		2005		2008	
		ogółem	sektor prywatny	ogółem	sektor prywatny	ogółem	sektor prywatny
Ogółem		1883	1815	1941	1862	1964	1893
w tym	rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo (sekcja A)	134	133	133	133	76	76
	rybactwo (sekcja B)	-	-	1	1	-	-
	górnictwo (sekcja C)	-	-	-	-	1	1
	przetwórstwo przemysłowe (sekcja D)	224	222	225	225	207	207
	wytwarzani i zaopatrywanie w energię, wodę i gaz (sekcja E)	11	9	5	4	3	2
	budownictwo (sekcja F)	196	194	200	198	258	256
	handel, naprawa pojazdów samochodowych i AGD (sekcja G)	639	639	636	636	604	604
	hotele i restauracje (sekcja H)	59	58	51	51	52	52
	transport, gospodarka magazynowa, łączność (sekcja I)	124	124	117	117	111	111
	pośrednictwo finansowe (sekcja J)	66	66	69	69	70	70

UWARUNKOWANIA

w tym	obsługa nieruchomości, usługi zw. z prowadzeniem działalności gospodarczej (sekcja K)	162	159	208	192	225	213
	administracja publiczna i obrona narodowa (sekcja L)	18	1	12	1	13	3
	edukacja (sekcja M)	46	22	66	25	57	27
	ochrona zdrowia i pomoc społeczna (sekcja N)	107	97	106	97	134	124
	działalność usługowa komunalna, społeczna i pozostała (sekcja O)	97	91	116	110	153	147

Największy procentowy wzrost liczby podmiotów gospodarczych w okresie 2001 – 2008 zanotowano w takich sekcjach jak: działalność usługowa (sekcja O – wzrost o 57%), obsługa nieruchomości i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (sekcja K – wzrost o 39%) oraz budownictwo (sekcja F – wzrost o 30%). Poniższy wykres obrazuje ilość podmiotów gospodarczych w 2008 r. wg poszczególnych sekcji.

Obecnie (wg danych GUS 2008) we wszystkich działach gospodarki narodowej zatrudnionych jest 4178 osób (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne), w tym: 2037 mężczyzn i 2141 kobiet. Liczba ta stanowi 27 % ogółu mieszkańców w wieku produkcyjnym. W porównaniu z rokiem 2001 liczba zatrudnionych spadła o 300 osób.

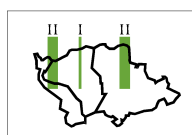
Do największych firm zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Żnin należą:

- FRIGO LOGISTICS (ul. Fabryczna 4) – centrum logistyczne dla produktów mrożonych w Polsce;

UWARUNKOWANIA

- „PEPSI-COLA General Bottlers Poland” sp. z o.o (ul. Fabryczna 13) – produkcja napojów bezalkoholowych i soków;
- PPH JANTEX (ul. Składowa 4) – producent pizzy;
- PPH KANDEX (ul. Mickiewicza 37) – producent koncentratów spożywczych, dodatków cukierniczych, aromatów do ciast;
- PWPH LIPRO (ul. Aliantów 4)– producent koncentratów spożywczych, usługi transportowe i spedycyjne;
- PREVA Sp. z o.o (ul. Szpitalna 20) – przetwórstwo tworzyw sztucznych;
- KÖHLER + BOVENKAMP POLSKA Sp.z o.o. (ul. Przemysłowa 2) – producent m.in. maszyn piekarniczych i cukierniczych, maszyn do rozdrabniania odpadów;
- PPH KOMEX Sp. z o.o. (ul. Mickiewicza 14) – producent odzieży damskiej, męskiej, roboczej, medycznej, specjalnej;
- MECH-MASZ – ŻNIN (ul. Słowackiego 4) – producent maszyn piekarskich;
- POZMLECZ Sp. z o.o. (ul. Mickiewicza 41) – proszkownia komponentów do produkcji pasz, serwatki, drożdży browarnianych oraz świadczenie usług proszkowania innych produktów;
- Przedsiębiorstwo Rolno-Przetwórcze „BRZYSKO-ROL” Sp.z o.o. (Zakład Hodowlany w Kolonii Bekańówka).

7.4.BEZROBOCIE

STREFA I i STREFA II

Bezrobocie jest w gminie Żnin zjawiskiem, które dotyka szerokie kręgi społeczne. Stopa bezrobocia rejestrowanego, czyli wyrażony w % stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo był w 2008 r. w całej gminie dużo wyższy (21,1 %) niż średnia dla Polski (9,5 %) i województwa (13,4 %). Po kilku latach wcześniejszych pozytywnych tendencji na rynku pracy, wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żniniu w 1 kwartale 2009 r. bezrobocie wzrosło w całej gminie, choć spada wśród kobiet.

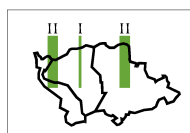
UWARUNKOWANIA

wyszczególnienie	2007 31.12		2008 31.12		2009 30.04	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Miasto i gmina Żnin	1928	1258	1808	1215	1975	1198

Wyszkolenie różnicuje sytuację bezrobotnych na rynku pracy. Dominują osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, a drugie miejsce zajmują osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym.

Duża część bezrobotnych mieszkańców to osoby powyżej 50 roku życia, których trudności na rynku pracy wynikają głównie z restrukturyzacji gospodarki i niedostosowania ich kwalifikacji do nowych wymagań pracodawców. Zmniejsza się liczebność osób bezrobotnych do 25 roku życia, co ma swoje przyczyny zarówno w samym funkcjonowaniu rynku pracy oferującym więcej miejsc zatrudnienia jak i w sytuacji demograficznej społeczeństwa i migracjach bezrobotnych.

7.5.ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

STREFA I i STREFA II

Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i jej mienia należy do obowiązków policji Komendy Powiatowej Policji w Żninie. W mieście znajduje się również siedziba Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. W działaniach wspomaga ją Ochotnicza Straż Pożarna, której remizy znajdują się w kilkunastu miejscowościach, m.in. w Żninie, Białóżewinie, Brzyskorzystewku, Cerekwicy, Gorzycach, Jadownikach Bielskich, Wawrzynkach i Sielcu. OSP Żnin i Białóżewin należy do krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego.

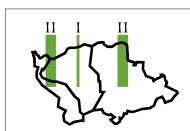
Przemysł wykorzystujący w procesach technologicznych związki chemiczne jest potencjalnym zagrożeniem dla ludzi i środowiska, zarówno na obszarach zakładów przemysłowych stosujących lub magazynujących substancje niebezpieczne jak i na obszarach z nimi sąsiadującymi. Stacjonarne źródła zagrożeń chemicznych na terenie miasta związane są z magazynowaniem lub przetwarzaniem w przedsiębiorstwach takich substancji jak amoniak, kwasy, ługi oraz produkty ropopochodne. Na terenie miasta są 2 zakłady zakwalifikowane do grupy o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii

przemysłowych: Frigo Logistics Sp. z o.o. oraz Pepsi Cola General Boatlers Poland Sp. z o.o. Należy liczyć się z tym, że strefa potencjalnego zagrożenia może przekroczyć teren zakładów tworząc bezpośrednie zagrożenie dla ludzi i wymagając znacznego zaangażowania służb ratowniczych.

W transporcie samochodowym największe zagrożenie występuje na drogach, po których odbywa się transport w ruchu tranzytowym, np. droga nr 5 Poznań - Bydgoszcz. W efekcie dużego i stale rosnącego natężenia przewozów materiałów niebezpiecznych i toksycznych, stanu technicznego dróg oraz niejednokrotnie fatalnego stanu technicznego taboru ciężarowego rośnie ryzyko zagrożenia. Biorąc to pod uwagę, za potencjalne źródło awarii przemysłowych można uznać drogi wojewódzkie oraz stacje paliw jako miejsca wypadków drogowych i zagrożeń produktami ropopochodnymi dla gleb i wód.

W ostatnich latach na terenie miasta i gminy nie zanotowano zdarzeń o znamionach poważnych awarii.

8.SYSTEM TRANSPORTOWY

STREFA I i STREFA II

Na system komunikacji Żnina składa się: podsystem drogowo – uliczny, podsystem szynowy, podsystem pieszy i rowerowy oraz podsystem wodny.

8.1.PODSYSTEM DROGOWO-ULICZNY

- sieć drogowo-uliczną stanowią drogi:
 - krajowa – 14 km,
 - wojewódzkie – 22 km,
 - powiatowe – 195 km,
 - gminne – 140 km,oraz drogi wewnętrzne,
- regionalne korytarze transportowe stanowią:

UWARUNKOWANIA

- droga krajowa nr 5: Wrocław - Poznań – Żnin -Bydgoszcz - Świecie,
- droga wojewódzka nr 251: Kaliska – Żnin – Inowrocław,
- droga wojewódzka nr 253: Murczyn – Łabiszyn,
- droga wojewódzka nr 251 zapewnia połączenie z drogami krajowymi nr 5 i nr 25 oraz stanowi odcinek (wraz z drogą wojewódzka nr 241) łączący drogę krajową nr 5 i nr 11,
- lokalne powiązania transportowe stanowią drogi powiatowe:
 - nr 1939C Miastowice-Podobowice,
 - nr 1940C Dziewierzewo-Brzyskorzystewko,
 - nr 1941C Górki Zagajne-Junczewo-Żerniki,
 - nr 1945C Smarzykowo-Retkowo-Brzyskorzystew,
 - nr 1955C Chomętowo-Żnin,
 - nr 2356C Smerzyn-Jabłówko-Murczynek,
 - nr 2364C Młodocin-Jadowniki,
 - nr 2365C Obielewo-Młodocin-Kierzkowo,
 - nr 2301C Srebrna Góra-Nadborowo,
 - nr 2302C Brzyskorzystew-Słabomierz,
 - nr 2303C Sielec-Junczewo,
 - nr 2304C Słabomierz-Żnin,
 - nr 2305C Słębowo-Czewujewo,
 - nr 2306C Piotrkowice-Słębowo,
 - nr 2307C Brzyskorzystewko-Dobrylewo,
 - nr 2308C Wawrzynki-Redczyce-Wilczykowo,
 - nr 2309C Murczyn-Białożewin,
 - nr 2310C Januszkowo-Murczyn,
 - nr 2311C Jaroszewo-Bekanówka,
 - nr 2313C Ustaszewo-Uścikowo,
 - nr 2314C Żnin-Janowiec Wlkp.,
 - nr 2322C Cerekwica-Kaczkowo,
 - nr 2334C Cerekwica-Bożejewice,
 - nr 2335C Bożejewice-Gąsawa,
 - nr 2337C Żnin-Jadowniki-Szczepanowo,

- nr 2338C Żnin-Gąsawa-Ryszewo,
- nr 2339C Żnin-Ostrówce-Szczepanowo,
- nr 2340C Wenecja-Wenecja Ośrodek,
- nr 2341C Biskupin-Wenecja,
- nr 2342C Wenecja-Dąbrowa i wybrane drogi gminne.

Dominująca relacja ruchowa na terenie gminy odbywa się drogą krajową nr 5 w relacji Gniezno – Bydgoszcz. SDR (średni dobowy ruch) na drodze krajowej nr 5 wyniósł 8992 pojazdów samochodowych – wg wyników generalnego pomiaru ruchu przeprowadzonego w 2005 r. w mieście; dla porównania w 2000 r. SDR wynosił 5396 pojazdów samochodowych. SDR na drodze wojewódzkiej nr 251 wyniósł 1849 pojazdów samochodowych – wg wyników generalnego pomiaru ruchu przeprowadzonego w 2005 r. na odcinku Damasławek – Żnin i 2885 na odcinku Żnin – Barcin, a na odcinku miejskim 11.140 pojazdów. Na skrzyżowaniu dróg nr 5 i nr 251, szczególnie w tzw. godzinach szczytu komunikacyjnego, występują utrudnienia w ruchu, które przenoszą się także na inne ulice w Żninie.

Gęstość dróg publicznych w gminie wynosi 1,47km / km², w mieście 5,83 km/ km². Układy sieci na wielu odcinkach są dużej części zdekapitalizowane (drogi powiatowe i gminne). Parkowanie zasadniczo odbywa się na działkach zajmowanych przez obiekt generujący ruch, a przy obiektach usługowych także na ulicach.

Transport autobusowy PKS zapewnia połączenia regionalne z Bydgoszczą, Toruniem i Poznaniem oraz ponadlokalne z Inowrocławiem, Gnieznem, Wągrowcem i Mogilnem.

Cały podsystem drogowo - uliczny przedstawia mapka nr 8 A.

8.2. PODSYSTEM SZYNOWY

Elementy sieci kolejowej stanowi linia kolejowa nr 206 relacji Żnin – Inowrocław Rąbinek wraz z bocznkami oraz linia wąskotorowa relacji Żnin – Biskupin – Gąsawa.

Elementami infrastruktury kolejowej są m.in. stacje: Żnin (nieczynna), Jadowniki (nieczynna) oraz Żnin Wąskotorowy. Linia kolejowa Żnin – Inowrocław Rąbinek prowadzi wyłącznie ruch towarowy, natomiast linia wąskotorowa Żnin – Biskupin – Gąsawa, należąca do Żnińskiej Kolei Powiatowej Sp. z o.o. - ruch pasażerski turystyczny i ruch towarowy. Po likwidacji bezpośredniego połączenia kolejowego Żnin – Szubin - Bydgoszcz w latach 90-tych XX wieku

znaczenie podsystemu szynowego w komunikacji gminy i regionu niestety sukcesywnie zmniejsza się.

8.3. PODSYSTEM PIESZY I ROWEROWY.

Sieć dróg pieszych stanowią znakowane szlaki turystyczne związane regionem i jego historią, tj.:

- Szlak Piastowski,
- Szlak Wenecki,
- Szlak Pałucki.

Elementy sieci dróg rowerowych stanowią znakowane odcinki czterech szlaków rowerowych, tj.:

- Pałucki Szlak Rowerowy,
- Pałuckie Krajobrazy.

Infrastruktura dróg rowerowych zasadniczo korzysta z układu drogowo-ulicznego, za wyjątkiem ww. tras i ścieżek. Liczba urządzeń dla postoju rowerów jest niewystarczająca.

Podsystem pieszy i rowerowy przedstawia mapka nr 8 B.

8.4. PODSYSTEM WODNY

Sieć hydrograficzną tworzą rzeka Gąsawka (lewy dopływ Noteci) oraz jeziora, m.in. Żnińskie Małe i Żnińskie Duże. Jeziora Żnińskie Małe i Duże wykorzystywane są do celów rekreacyjno-sportowych (międzynarodowe zawody motorowodne, windsurfing). Dopływ Gąsawki – Pomorka, w kształtująca krajobraz północno - zachodniej części gminy, nie posiada charakteru spławnego.

Element ww. sieci wodnej tworzą znakowane szlaki kajakowe, tj.:

- Szlak „Starej Baśni”,
- Pałucka Pętla Kajakowa,
- Szlak kajakowy rzeki Wełny.

8.5. UWARUNKOWANIA OGRANICZAJĄCE

Do głównych ograniczeń w prawidłowym działaniu systemu transportowego gminy należy rozległość potrzeb przy ograniczonych środkach finansowych na rozbudowę układu drogowo-ulicznego oraz infrastrukturę około drogową. Brak drogowego obejścia Żnina powoduje obciążenie centrum miasta dodatkowym ruchem samochodowym. Niezadowalający jest także stan techniczny sieci układu obsługującego.

Kolejnymi ograniczeniami są:

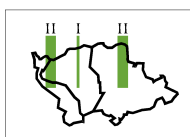
- wzrost zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz wzrost zanieczyszczeń transportowych i emitowanego do środowiska hałasu,
- preferencje dla użytkowników samochodów i ich opór przed ograniczeniami,
- brak połączenia kolejowego w ruchu pasażerskim,
- brak infrastruktury sprzyjającej promowaniu ruchu rowerowego,
- traktowanie transportu rowerowego jako substandard lub tylko jako środek transportu dla młodzieży,
- osłabienie ochrony prawnej terenów infrastruktury transportowej.

8.6. UWARUNKOWANIA SPRZYJAJĄCE.

Rozwojowi systemu transportowego gminy sprzyjają historyczne tradycje powiązań transportowych. Istniejący korytarz transportowy drogi krajowej nr 5 zapewnia dogodne połączenia z wieloma regionami kraju. Zadowalający jest stan techniczny podstawowego układu drogowo-ulicznego. Krótkie odległości podróży (szczególnie w mieście) nie powodują nadmiernych uciążliwości, a rower traktowany jest w nich jako konkurencyjny środek transportu w aspekcie przejazdu i przede wszystkim rekreacji.

Dotychczasowy układ znakowanych szlaków rowerowych, pieszych oraz kajakowych wskazuje dobry kierunek w rozwoju tych podsystemów.

9. KLIMAT AKUSTYCZNY

STREFA I i STREFA II

Ogół wrażeń dźwiękowych odbieranych przez człowieka w środowisku jego życia – nazywamy klimatem akustycznym. Natomiast hałas to wszelkie niepożądane, dokuczliwe i szkodliwe zjawiska dźwiękowe, współtworzące klimat akustyczny. Hałas jest najpowszechniej i najczęściej spotykanym problemem życia ludzi w środowisku miejskim.

Klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje hałas komunikacyjny pochodzący głównie od ruchu pojazdów na drodze krajowej nr 5 oraz na drodze wojewódzkiej nr 251. Przeprowadzone dotychczas badania WIOŚ wykazały przekroczenia dopuszczalnych wartości na granicy terenów zabudowy mieszkaniowej (w ciągu dnia i nocy), usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych, przede wszystkim na terenie miasta Żnina (szczegółowo problem przedstawia opracowanie ekofizjograficzne dla miasta i gminy Żnin). Głównym powodem ponadnormatywnego poziomu hałasu, obok stosunkowo wysokiego natężenia ruchu pojazdów był bardzo wysoki udział w potoku ruchu pojazdów ciężkich. Na terenie zabudowy śródmiejskiej (przy głównych ulicach, poza ww. ciągami komunikacyjnymi) odnotowano nieco niższy poziom hałasu, jednak również przekraczający dopuszczalne normy.

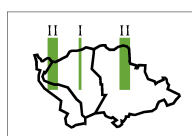
Dla mieszkańców posesji sąsiadujących z jeziorem Żnińskim Małym i Żnińskim Dużym uciążliwość o charakterze sezonowym może stanowić hałas związany z wykorzystaniem rekreacyjnym jezior (motorówki). W celu zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe Rada Powiatu w Żninie w 2005 r. podjęła uchwałę, zgodnie z którą na ww. jeziorach obowiązuje zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi, z określonymi wyjątkami. Całkowity zakaz obowiązuje w 50 – metrowej strefie przybrzeżnej.

Jeśli chodzi o ewentualną uciążliwość ze strony zakładów produkcyjnych czy usługowych to zachowanie standardów należy przede wszystkim do użytkowników urządzeń, instalacji będących źródłami hałasu. Źródła te nie mogą powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny.

Istniejące na terenie gminy elektrownie wiatrowe są również źródłem emisji hałasu. Głównym „sprawcą” hałasu są łopaty wirnika, które obracając się natrafiają na opór

powietrza, poza tym do powstawania uciążliwego szumu przyczynia się także układ przeniesienia mocy, czyli wirnik, przekładnia i generator. Redukcji poziomu hałasu, który jest szczególnie dokuczliwy przy wietrze o małych i średnich prędkościach służy stosowanie nowoczesnych technologii. Aby zneutralizować wpływ hałasu na ludzi należy zachować odpowiedni dystans między elektrownią wiatrową a zabudową mieszkaniową, zapewniający komfort akustyczny mieszkańcom.

10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

STREFA I i STREFA II

10.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

10.1.1. UJĘCIA WODY

Mieszkańcy miasta i gminy Żnin zaopatrywani są w wodę do celów bytowych z komunalnych ujęć wody eksploatowanych przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WIK” Sp. z o.o. z siedzibą w Żninie przy ul. Mickiewicza (WIK Sp. z o.o.).

Ponadto woda kupowana jest z ujęć spoza granic gminy (ujęcia komunalne gmin sąsiednich) oraz ujęć obcych (zakładowych) i rozprowadzana zbiorczą siecią wodociągową należącą do gminy. Studnie wiercone ujmują wodę z utworów czwartorzędowo-trzeciorzędowych.

Obszar miasta Żnina zaopatrywany jest w wodę z dwóch ujęć wód podziemnych:

- ujęcie miejskie "Żnin I" wraz ze stacją uzdatniania wody zlokalizowane jest przy ul. Mickiewicza w Żninie. Ujęcie to istnieje od 1901 roku. Aktualnie w skład ujęcia wchodzi pięć czynnych otworów studziennych. Ujęcie to dostarcza wodę do około 85% ludności miasta (stan na 26.02.2008 r.) oraz trzech okolicznych miejscowości: Jaroszewo, Sarbinowo, Żnin-Wieś. Studnie posiadają wydzielone strefy ochrony bezpośredniej w

UWARUNKOWANIA

promieniu do 8 metrów od obudowy studni. W 2007 r. przeprowadzono modernizację, w wyniku której na ujęciu wykonano dwa zbiorniki retencyjne po 250m³ każdy.

- ujęcie miejskie "Żnin-Góra" (Żnin II) wraz ze stacją uzdatniania wody, zlokalizowane jest przy ulicach: Pałuckiej i Kl. Janickiego. Ujęcie zaopatruje osiedla Górskie i Leśne, co stanowi około 15% mieszkańców miasta (stan na 29.01.2008 r.). W skład ujęcia wchodzi dwie studnie głębinowe (studnia nr 1 wykonana w 1991r. oraz studnia nr 2 wykonana w 1982 roku), z których jedna znajduje się na terenie gruntów wsi Murczyn oraz stacja uzdatniania wody i żelbetowy zbiornik wyrównawczy o pojemności 150,0 m³. Studnie posiadają wydzielone strefy ochrony bezpośredniej.

Na terenach wiejskich gminy eksploatowane są 4 gminne stacje wodociągowe w:

- Gorzycach - zaopatruje w wodę wsie Gorzyce, Słabomierz, Sulinowo, Brzyskorzystew, Dochanowo, Nadborowo, Sobiejuchy; docelowo z tego ujęcia będzie także zaopatrywana w wodę wieś Brzyskorzystewko;
- Białożewinie - ujęcie wody znajduje się na terenie dawnego PGR-u Chejmanówka, po dwóch stronach drogi z Podgórzyna do Białożewina; zaopatruje w wodę miejscowości: Białożewin, Podgórzyn, Rydlewo, Skarbienice, Wenecja, część ul. Żnina tj. ul. Leśna, Zielna, Nowotki;
- Jadownikach Rycerskich - zaopatruje w wodę miejscowości: Jadowniki Rycerskie, Jadowniki Bielskie, Kierzkowo, Chomiąza Księża oraz Młodocin (gm. Barcin);
- Wilczkowie - zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Wilczkowo, Januszkowo, Murczyn i Murczynek.

Tab.1. Zestawienie tabelaryczne danych dotyczących komunalnych ujęć wód podziemnych służących do zaspokajania potrzeb bytowych mieszkańców miasta i gminy Żnin.

	Nazwa ujęcia lokalizacja	Właściciel użytkownik	Studnia/ głębokość, wydajność	Wielkość poboru wody	Strefy ochrony	Pozwolenie wodno-prawne
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ujęcie miejskie ŻNIN I ul. Mickiewicza	Zakład Wodociągów i Kanalizacji WIK ul. Mickiewicza 22a 88-400 Żnin	Nr 1a 101 m Q=100 m ³ /h Nr 3 81,7 m Q=130 m ³ /h Nr 3a 92 m	Zatwierdzone wielkości poboru Q _{maxh} = 312 m ³ /h Q _{maxd} =4500,0 m ³ /d Q _{śrd} = 3500 m ³ /d	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstąpiono	Nr OŚ.6223-25/08 z dnia 14.01.2009 r. ważne do 31.12.2018r.

UWARUNKOWANIA

	Nazwa ujęcia lokalizacja	Właściciel użytkownik	Studnia/ głębokość, wydajność	Wielkość poboru wody	Strefy ochrony	Pozwolenie wodno-prawne
1	2	3	4	5	6	7
			Q=130 m ³ /h Nr 4 101,5 m Q=100 m ³ /h Nr 5 159 m Q=153 m ³ /h			
2.	Ujęcie miejskie ŻNIN II – Ujęcie ŻNIN GÓRA	Zakład Wodociągów i Kanalizacji WIK ul. Mickiewicza 22a 88-400 Żnin	Nr 1 122 m Q=30 m ³ /h Nr 2 123 m Q=37 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru Q _{maxh} = 50 m ³ /h Q _{maxd} =700,0 m ³ /d Q _{śrd} = 500 m ³ /d Q _{rok} =182500 m ³ /r	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono	Nr OŚ-6223-3/06, z dnia 04.08.2006r., ważne do 30.09.2016r.
3.	Ujęcie gminne GORZYCE	Zakład Wodociągów i Kanalizacji WIK ul. Mickiewicza 22a 88-400 Żnin	Nr 1 115 m Q=18,0 m ³ /h Nr 2 118 m Q=48,0 m ³ /h Nr 3 118,5 m Q=52,0 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru: Q _{maxh} = 67,0 m ³ /h Q _{maxd} =753,0 m ³ /d Q _{śrd} = 537,0 m ³ /d Q _{rok} =235.425 m ³ /r	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono	Nr OŚ.6223-3-1/03, z dnia 23.04.2003r., ważne do 30.06.2013 r.
4.	Ujęcie gminne BIAŁOŻEWIN	Zakład Wodociągów i Kanalizacji WIK ul. Mickiewicza 22a 88-400 Żnin	Nr 1 202 m Q=90,0 m ³ /h Nr 2 42 m Q=31,0 m ³ /h Nr 3 40 m Q=30,0 m ³ /h (awaryjnie)	Zatwierdzone wielkości poboru Q _{maxh} = 60,0 m ³ /h Q _{maxd} =479,0 m ³ /d Q _{śrd} = 306,0 m ³ /d Q _{rok} =143.263 m ³ /r	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono	Nr OŚ.6223-3-3/03, z dnia 23.04.2003r., ważne do 30.06.2013r.
5.	Ujęcie gminne JADOWNIKI	Zakład Wodociągów i Kanalizacji WIK ul. Mickiewicza 22a 88-400 Żnin	Nr 1 61 m Q=28,0 m ³ /h Nr 2 60 m Q=80,0 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru: Q _{maxh} = 17,8 m ³ /h Q _{maxd} =210,0 m ³ /d Q _{śrd} = 150,0 m ³ /d Q _{rok} =65.700 m ³ /r	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono	Nr OŚ.6223-3-2/03, z dnia 23.04.2003r., ważne do 30.06.2013r.
6.	Ujęcie gminne WILCZKOWO	Zakład Wodociągów i Kanalizacji WIK ul. Mickiewicza 22a 88-400 Żnin	Nr 1a 105 m Q=40,0 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru: Q _{maxh} = 40 m ³ /h Q _{maxd} =370,0 m ³ /d Q _{śrd} = 269,2 m ³ /d	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono	Nr OŚ.6223- 12/2001, z dnia 12.06.2001r., ważne do 30.06.2011r.

Źródło: Decyzje – pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych przekazane przez WIK Sp. z o.o. oraz Starostwo Powiatowe w Żninie.

Poza gminnymi ujęciami wody, woda do celów zaopatrzenia ludności nabywana jest z ujęć zakładowych znajdujących się na terenie gminy oraz z ujęć komunalnych należących do gmin sąsiednich. Nabywana woda rozprowadzana jest do odbiorców gminną siecią wodociągową.

Do ujęć obcych należą:

- ujęcie zakładowe PPHU „CERPLON” Sp. z o.o. w miejscowości Cerekwica: zaopatruje w wodę PPHU „CERPLON”, Zakład Przemysłu i Tuczcu Trzody w Cerkwicy oraz ludność zamieszkałą w miejscowościach: Cerekwica, Słębowo, Ustaszewo, Podobowice, Sielec, Paryż, Kaczkowo, Kaczkówko oraz Uścikowo.
- ujęcie w Czewujewie – stacja wodociągowa Czewujewo - ujęcie komunalne gminy Rogowo, zaopatrujące miejscowości Bożejewice i Bożejewiczki położone na terenie gminy Żnin.
- ujęcie w Szczepanowie – ujęcie wiejskie Szczepanowo - ujęcie komunalne gminy Dąbrowa, zaopatrujące miejscowość Wójcin z terenu gminy Żnin.
- ujęcie w Jabłótku – stacja wodociągowa Jabłótko - ujęcie komunalne gminy Łabiszyn, zaopatrujące miejscowości Redczyce i Wawrzynki z terenu gminy Żnin.
- Ujęcie w Brzyskorzystewku – ujęcie zakładowe Przedsiębiorstwa Rolno-Przetwórczego „BRZYSKO-ROL” Sp. z o.o. - ujęcie zaopatruje w wodę przedsiębiorstwo oraz ludność zamieszkałą w miejscowości Brzyskorzystewko.
- Ujęcie w Dobrylewie – ujęcie zakładowe RSP „Rozkwit” Dobrylewo - zaopatrujące mieszkańców wsi Dobrylewo.

Ogólny schemat systemu zaopatrzenia poszczególnych miejscowości w wodę do celów bytowych przedstawia mapka nr 10 A.

Tab.2. Zestawienie tabelaryczne danych dotyczących obcych ujęć wód podziemnych służących do zaspokajania potrzeb bytowych mieszkańców gminy Żnin.

	Nazwa ujęcia lokalizacja	Właściciel użytkownik	Studnia/ głębokość, wydajność	Wielkość poboru wody	Strefy ochrony	Pozwolenie wodno-prawne
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ujęcie zakładowe w Cerekwicy	PPHU „CERPLON” Sp. z o.o. 88-400 Cerekwica	Nr 1 130 m Q=41 m ³ /h Nr 2 141 m Q=74 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru Q _{maxh} = 80 m ³ /h Q _{maxd} =1900 m ³ /d Q _{śrd} = 1538 m ³ /d	Strefa ochrony bezpośredniej	Nr WSiR-III- -DL/6811/18/05 z dnia 17.06.2005 r. ważne do 31.06.2015 r.

UWARUNKOWANIA

1	Nazwa ujęcia lokalizacja	Właściciel użytkownik	Studnia/ głębokość, wydajność	Wielkość poboru wody	Strefy ochrony	Pozwolenie wodno-prawne
2	Ujęcie gminne w Czewujewie	Gmina Rogowo	Nr 3 143 m Q=55 m ³ /h Nr 1 153 m Q=80 m ³ /h Nr 2 158 m Q=65 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru Q _{maxh} = 56 m ³ /h Q _{maxd} =1009 m ³ /d Q _{śrd} = 809 m ³ /d	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono	Nr ROŚ-oś- XI.6210/1135/1 6/98 z dnia 10.02.1998 r., ważne do 31.12.2008 r.
3	Ujęcie wiejskie w Szczepanowie	Gospodarstwo Pomocnicze w Dąbrowie ul. Kasztanowa 16	Nr 1 50 m Q=55 m ³ /h Nr 2 45 m Q=54 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru: Q _{maxh} = 64 m ³ /h Q _{maxd} =840 m ³ /d Q _{śrd} = 673 m ³ /d Q _{rok} =40000 m ³ /r	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono	Nr OŚ.6223- 2/2002 z dnia 24.01.2002 r., ważne do 31.08.2012 r.
4	Ujęcie gminne w JabłóWKu	Miasto i Gmina Łabiszyn	Nr 2 35 m Nr 3 34 m Q=100 m ³ /h (wspólne)	Zatwierdzone wielkości poboru Q _{maxh} = 74 m ³ /h Q _{maxd} =1500 m ³ /d Q _{śrd} = 1000 m ³ /d Q _{rok} =365000 m ³ /r	Strefa ochrony bezpośredniej	Nr OŚ.6223-17- 1/2001, z dnia 26.11.2001 r., ważne do 30.06.2011 r.
5	Ujęcie zakładowe w Brzyszczyńskiemu	Przedsiębiorstwo Rolno-Przetwórcze „BRZYSKO-ROL” Sp. z o.o. w Brzyszczyńskiemu	Nr 1 81 m Q=25,5 m ³ /h Nr 2 103,5 m Q=35 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru: Q _{maxh} = 27 m ³ /h Q _{maxd} =293 m ³ /d Q _{śrd} = 213 m ³ /d Q _{rok} =77774 m ³ /r	Strefa ochrony bezpośredniej	Nr WSRiRW-IIIDL/ 6811/22/07 z dnia 19.12.2007 r., ważne do 31.12.2017 r.
6	Ujęcie zakładowe w Dobrylewie	RSP „Rozkwit” w Dobrylewie	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: Decyzje – pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych przekazane przez Urzędy Gmin oraz Starostwo Powiatowe w Żninie.

b.d. – brak danych

Wszystkie ujęcia wody, które zaopatrują mieszkańców miasta i gminy Żnin w wodę do celów bytowych i gospodarczych, posiadają wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej źródeł i ujęć wody, która powinna wynosić 8,0 – 10,0 m. od krawędzi obudowy studni według przepisów art. 58 ust.5 Prawa wodnego (Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Dz. U. Nr 115 poz. 1229 z późn. zm. – tekst jednolity z dnia 18 listopada 2005 r. Dz. U. Nr 239 poz. 2019).

UWARUNKOWANIA

Tab.3. Średni dobowy pobór wód przeznaczonych do zaopatrzenia sieci wodociągowej z ujęć gminnych oraz pozostałych ujęć wód głębinowych w roku 2007 w odniesieniu do roku 2003.

	Nazwa ujęcia	Wielkość poboru wody		
		w roku 2003 * [m3/d]	w roku 2007 ** [m3/d]	w roku 2009 [m3/d]
1	2	4	5	6
1.	Ujęcie miejskie ŻNIN I - ul. Mickiewicza	2477	1765	1624
2.	Ujęcie miejskie ŻNIN II – Ujęcie ŻNIN-GÓRA	245	311	365
3.	Ujęcie gminne GORZYCE	192	190	184
4.	Ujęcie gminne BIAŁOŻEWIN	350	295	208
5.	Ujęcie gminne JADOWNIKI	120	153	136
6.	Ujęcie gminne WILCZKOWO	162	113	113
7.	Ujęcie zakładowe PPHU „CERPLON” Sp. z o.o. w Cerekwicy	261	336	-
8.	Ujęcie gminne w Czewujewie (Gm. Rogowo)	116	122	-
9.	Ujęcie wiejskie w Szczepanowie (Gm. Dąbrowa)	22	28	-
10.	Ujęcie gminne w JabłóWKu (Gm. Łabiszyn)	25	30	-
11.	Ujęcie zakładowe Przedsiębiorstwa Rolno-Przetwórczego „BRZYSKO-ROL” Sp. z o.o. w Brzyskorzystewku	b.d.	b.d.	-
12.	Ujęcie zakładowe RSP „Rozkwit” w Dobrylewie	b.d.	b.d.	-

Z powyższych zestawień wynika, że na przestrzeni lat zużycie wody spadło. Szczególnie tendencja ta dotyczy obszaru miejskiego, do czego mogły przyczynić się głównie czynniki ekonomiczne, a co z tym związane większa świadomość społeczna oszczędności wody. Na terenie wiejskim spadek jest nieznaczny.

Na terenie gminy Żnin zlokalizowanych jest 11 ujęć głębinowych wód podziemnych – ujęć zakładowych. Część z zakładów oprócz eksploataowania własnych ujęć wody, podłączona jest do zbiorczej sieci wodociągowej i zakupuje wodę od WIK Sp. z o.o. Są to: Cukrownia ŻNIN S.A., Pepsi-Cola General Bottlers Poland Sp. z o.o., Zakład Produkcyjny w Żninie, POZMLECZ Sp. z o.o. Wysogotowo k/Poznania, Zakład Produkcyjny w Żninie, Pałuckie Centrum Zdrowia w Żninie oraz prywatny zakład szkółkarski i Zakład Wylęgu Drobiu w Żninie.

Woda do celów przeciwpożarowych według informacji WIK Sp. z o.o. pobierana jest z hydrantów nadziemnych i podziemnych. Na terenie miasta zlokalizowanych jest ok. 60 hydrantów do tego celu, natomiast na terenie gminy około 270. Hydranty do ujmowania wody do celów przeciwpożarowych znajdują się na sieci wodociągowej eksploatowanej przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji.

10.1.2. SIĘĆ WODOCIĄGOWA

Woda uzdatniana dla zaopatrywania potrzeb bytowych mieszkańców miasta i gminy Żnin dostarczana jest siecią wodociągową eksploatowaną przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (WIK Sp. z o.o.).

Całkowita długość sieci wodociągowej na koniec 2007 roku wynosiła 290,6 km, z czego na obszarze miejskim 59,2 km, natomiast na obszarze wiejskim 231,4 km.

Siecią wodociągową objęte są wszystkie miejscowości w gminie.

Zgodnie z informacją Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. stopień zwodociągowania terenu miasta i gminy Żnin wynosi: 98 % dla obszarów wiejskich oraz 100 % dla terenu miasta Żnin. Sieć wymaga dalszej rozbudowy (zwłaszcza na nowych osiedlach), a także przebudowy i wymiany istniejących odcinków azbestowych. Zarówno sieć wodociągowa jak i stacje uzdatniania wody wymagają również modernizacji i ciągłej konserwacji w celu zachowania dobrej jakości wody do spożycia.

10.2. GOSPODARKA ŚCIEKOWA

10.2.1. KANALIZACJA SANITARNA - BYTOWA

Na terenie miasta i gminy Żnin funkcjonuje system zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych poprzez system kanalizacji eksploatowany przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żninie. Obecnie sieć kanalizacyjna jest położona na terenie miasta oraz w 16 miejscowościach gminy: Białóżewin, Bożejewiczki, Brzyskorzystewko, Cerekwica, Dobrylewo, Jadowniki Rycerskie, Jaroszewo, Kaczkówko, Podobowice, Podgórzyn, Rydlewo, Sarbinowo, Sielec, Sobiejuchy, Uściskowo, Wilczkowo.

Schemat sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta i gminy przedstawia mapka nr 10 B.

Ogólna długość kanalizacji bytowej na terenie miasta i gminy Żnin wynosi 112,7 km, z czego 58,0 km w mieście Żnin. Około 6,8 km stanowi sieć ogólnospławna zlokalizowana na obszarze miasta, głównie w centrum Żnina.

System sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze miasta i gminy Żnin to system grawitacyjno-tłoczny. Łącznie w systemie eksploatowanych jest 26 przepompowni. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni komunalnej w Jaroszewie, do której doprowadzane są również ścieki z gminy Gąsawa.

Stopień skanalizowania (odsetek liczby ludności podłączonej do kanalizacji w stosunku do ogólnej liczby ludności) w poszczególnych miejscowościach wskazanych jako podłączone do zbiorczej sieci jest bardzo zróżnicowany.

Stopień skanalizowania miasta Żnin – tzn. % mieszkańców podłączonych do kanalizacji w stosunku do ogółu mieszkańców miasta wynosi 99 % na koniec 2009 r..

W części miejscowości stopień skanalizowania przekroczył 50 % (Bożejewiczki-61%, Brzyskorzestewko-100%, Cerekwica-100%, Dobrylewo-100%, Kaczkówko-100%, Rydlewo-100%, Sielec-96%, Sobiejuchy-62%, Uściskowo-91%, Wilczkowo-77%). Wysokim stopniem skanalizowania charakteryzuje się również miasto Żnin – 98%. Istnieje również grupa miejscowości, gdzie stopień skanalizowania wynosi poniżej 50%. Są to: Białozewin - 7%, Jadowniki Rycerskie - 31%, Podobowice - 29%.

10.2.2. KOMUNALNA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

Komunalna Oczyszczalnia Ścieków zlokalizowana jest przy północnej granicy miasta Żnin, w obrębie miejscowości Jaroszewo. Oczyszczalnia znajduje się w obszarze pomiędzy drogą krajową nr 5 (w kierunku Bydgoszczy) a jeziorem żnińskim Dużym. Eksploatowana jest przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WIK” Sp. z o.o. w Żninie. Obiekt oczyszczalni został oddany do eksploatacji w 1985 roku i zmodernizowany w czerwcu 1998r. Przepustowość oczyszczalni dostosowana została do przyjęcia i oczyszczenia ścieków ze wszystkich miejscowości gmin Żnin i Gąsawa, a także podczyszczonych ścieków przemysłowych z fabryki Pepsi-Cola i Cukrowni Żnin, która obecnie nie funkcjonuje.

Oczyszczalnia komunalna, to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczno-chemiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów. Średnia dobową przepustowość oczyszczalni według pozwolenia wodno-prawnego wynosi $Q_{\text{śrd}} = 5\,200\text{ m}^3/\text{d}$. Prowadzona jest tu gospodarka

osadowa metodą kompostowania, a przerobiony osad w pełnym zakresie wykorzystywany jest do rolniczo-przyrodniczego zagospodarowania.

Oczyszczalnia ścieków w Jaroszewie według informacji WIK Sp. z o.o. obsługuje około 20660 osób objętych systemem kanalizacji, przy czym jest to: 17672 mieszkańców gminy Żnin, w tym 14245 mieszkańców miasta, 3427 mieszkańców terenów wiejskich gminy Żnin oraz 2988 mieszkańców gminy Gąsawa. Oczyszczalnia została ujęta w Planie Aglomeracji Żnin oraz Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) jako oczyszczalnia obsługująca Aglomerację Żnin. Równoważna liczba mieszkańców (RLM) określona dla obiektu oczyszczalni szacowana jest na 22.483 – zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Kujawsko – Pomorskiego nr 97/2006.

Plan Aglomeracji Żnin, opracowany w 2006 r., przedstawia docelowy zakres obsługi siecią kanalizacyjną w granicach wyznaczonej aglomeracji, gdzie zachodzi potrzeba, konieczność i jest ekonomiczne uzasadnienie budowy zbiorczego systemu kanalizacyjnego. W odniesieniu do zbiorczego systemu kanalizacji Plan Aglomeracji Żnin przewiduje objąć docelowo systemem kanalizacyjnym miasto Żnin oraz 31 miejscowości z terenu gminy, a także 22 miejscowości z terenu sąsiedniej gminy Gąsawa. Plan zakłada objęcie systemami kanalizacji sanitarnej 100 % mieszkańców miasta i 80 % mieszkańców gminy. Pozostałe 20% mieszkańców obszaru wiejskiego obsługiwana będzie poprzez dowóz ścieków do stacji zlewnych nieczystości płynnych zlokalizowanych w systemie.

10.2.3. ZAKŁADOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Na terenie miasta oczyszczanie ścieków przemysłowych prowadzone jest w zakładach: Cukrowni Żnin i Pepsi-Cola General Bottlers Poland Sp. z o.o. Ścieki podczyszczone na terenie zakładów są wprowadzane do kanalizacji miejskiej na podstawie umów z eksploatatorem sieci kanalizacyjnej WIK Sp. z o.o. Według informacji Zakładu Wodociągów i Kanalizacji spośród łącznej ilości ścieków na oczyszczalni komunalnej w Jaroszewie ścieki z Cukrowni Żnin stanowią ok. 8,65%, a ścieki z Pepsi-Cola ok. 23,08%.

Na terenie gminy Żnin funkcjonuje oczyszczalnia ścieków bytowych Ośrodka Wypoczynkowego REKO w Wenecji. Oczyszczalnia dla ośrodka hotelowo-rekreacyjnego w Wenecji posiada pozwolenie wodno-prawne na wprowadzanie oczyszczonych ścieków do wód stawów glonowych, a następnie do stawu rekreacyjnego w obrębie nieruchomości, po

uprzednim oczyszczeniu ich w oczyszczalni ścieków mechaniczno-biologicznej znajdującej się na terenie ośrodka.

Średnia dobowa wydajność oczyszczalni została określona na $Q_{\text{śrd}} = 69,0 \text{ m}^3/\text{d}$ (w okresie letnim) oraz na $Q_{\text{śrd}} = 10,0 - 41,4 \text{ m}^3/\text{d}$ (poza sezonem).

10.2.4. INDYWIDUALNE SYSTEMY ZAGOSPODAROWANIA ŚCIEKÓW

Ponadto na terenie miast i gminy Żnin na terenach nie objętych systemami kanalizacji sanitarnej znajdują się indywidualne systemy zagospodarowania ścieków, do których zalicza się bezodpływowe zbiorniki na nieczystości płynne oraz indywidualne oczyszczalnie ścieków.

Gmina prowadzi ewidencję ilościową zbiorników bezodpływowych na terenie miasta i gminy. Z ewidencji tej wynika że na terenie miasta i gminy Żnin znajduje się 1426 zbiorników bezodpływowych, z czego 70 na terenie miasta Żnin. Ścieki ze zbiorników odbierane są przez koncesjonowanych przewoźników, a następnie dowożone na teren oczyszczalni w Jaroszewie.

Gmina prowadzi również ewidencję ilościową przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta i gminy. Z ewidencji tej wynika, że na terenie gminy funkcjonują łącznie 43 oczyszczalnie przydomowe. Najwięcej przydomowych oczyszczalni znajduje się w miejscowości Wenecja – 13 obiektów.

10.3 KANALIZACJA DESZCZOWA

Na terenie miasta Żnin w zbiorczą sieć kanalizacyjną odprowadzane są również wody opadowe i roztopowe z niektórych terenów utwardzonych (ulic, placów). W centrum miasta funkcjonują kanały ogólnospławne, a więc ścieki deszczowe zbierane są w sieć kanalizacyjną razem ze ściekami sanitarnymi. System ten wymaga pełnego rozdziału. Pozostała sieć zbierająca ścieki deszczowe i roztopowe to sieć odrębnej kanalizacji deszczowej.

W latach 2004/2005 została opracowana Koncepcja programowo-przestrzenna "System gospodarki wodami opadowymi na terenie gminy Żnin" (opr. Zakład Inżynierii Wodno-Ściekowej w Bydgoszczy) w celu uregulowania gospodarki ściekami opadowymi.

Według informacji Zakładu Wodociągów i Kanalizacji z maja 2008 roku na terenie miasta eksploatowane było 7,9 km sieci kanalizacji ogólnospławnej. Sieć kanalizacji

deszczowej i ogólnospławnej na terenie miasta Żnin wymaga modernizacji i rozbudowy z uwagi na niedostateczne średnice i przepustowości lub występujący przeciwnospadek na niektórych odcinkach.

Sporządzona Koncepcja zakłada modernizację istniejącej sieci kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej (adaptowanej na deszczową) na odcinkach o łącznej długości 8,712 km; adaptację na kanały deszczowe łącznie 20 odcinków sieci ogólnospławnej o całkowitej długości 5,35 km. Kanalizacja ogólnospławna pełnić będzie wówczas funkcję kanalizacji deszczowej, natomiast dla ścieków sanitarnych niezbędnym będzie wybudowanie odrębnej, nowej kanalizacji. Zakłada się także rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej dla pozostałych terenów miasta z odrębnymi kolektorami i wylotami do odbiorników.

10.4. ELEKTROENERGETYKA

W energię elektryczną mieszkańcy miasta i gminy Żnin zaopatrywani są z elektroenergetycznych linii przesyłowych najwyższych napięć NN w sposób pośredni. Bezpośrednim źródłem zasilania jest linia WN 110kV, przebiegająca przez miejscowości Wójcin, Kierzkowo, Jadowniki, Białóżewin, Rydlewo, Żnin, Brzyskorzysław. W północno – zachodnim rejonie miasta zlokalizowany jest jedyny w gminie GPZ – Główny Punkt Zasilania, który stanowi powiązanie linii WN 110kV z miejską i gminną siecią elektroenergetyczną.

Wzdłuż linii wyznaczono pas technologiczny o szerokości 20 m od osi linii po obu stronach. W obszarze pasa technologicznego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, związane z lokalizowaniem budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na pobyt stały ludzi; lokalizacją budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stref zagrożonych wybuchem oraz konstrukcji wysokich, a także z zalesianiem terenów rolnych.

Na terenie gminy funkcjonują trzy elektrownie wiatrowe, na terenie sołectw Białóżewin, Bożejewice i Wilczkowo, użytkowanym rolniczo. Są to elektrownie wiatrowe VESTAS V90 o mocy 2 MW. Produkowana energia elektryczna włączona jest za pośrednictwem kabli i linii energetycznych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

10.5. TELEKOMUNIKACJA

Telekomunikacja przewodowa działa w oparciu o centrale cyfrowe i infrastrukturę telekomunikacyjną nadziemną i podziemną, ułożoną w pasach drogowych ulic. Istniejąca infrastruktura telekomunikacyjna w pełni zabezpiecza potrzeby potencjalnych użytkowników obszaru objętego zmianą studium.

Sieć przewodową uzupełniają operatorzy dynamicznie rozwijającej się telefonii komórkowej. Na terenie gmin Żnin występuje kilka stacji bazowych telefonii komórkowych, które są podstawowym elementem struktury sieci komórkowej. Stanowią one w istocie urządzenie nadawczo-odbiorcze, łączące sieć telefonii komórkowej z telefonami komórkowymi. Cała gmina objęta jest zasięgiem telefonii komórkowej.

Ponadto na obszarze gminy występują przekaźnikowe stacje radiowe:

- Żnin na działce nr 247/1- Stacja GPZ w Żninie;
- telewizja kablowa- Żnin na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej.

10.6. GAZOWNICTWO

Na obszarze gminy Żnin zgazyfikowane jest tylko miasto. Żnin zasilany jest gazem ziemnym z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 o długości 14,2 km i DN 100 o długości 100 m. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. Nr 97, poz.10655) dla ww. gazociągu obowiązuje strefa kontrolowana szerokości 6 m, której linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu.

Na terenie miasta zlokalizowana jest stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia i 3 stacje II stopnia. Ponadto na obszarze wsi Jaroszewo znajduje się jedna stacja I stopnia. Obecnie plany rozwoju na lata 2009-2013 nie przewidują rozbudowy sieci gazowej na terenie poszczególnych miejscowości gminy Żnin.

Na obszarze gminy Żnin projektowany jest w przebiegu wariantowym odcinek gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150, którego realizację zaplanowano na lata 2012-2013.

10.7. CIEPŁOWNICTWO

Głównym producentem i dystrybutorem ciepła na terenie gminy Żnin jest Zakład Energetyki Ciepłej „ZEC” Sp. z o.o. w Żninie. Do produkcji ciepła wykorzystywana jest kotłownia zlokalizowana w między osiedlem zabudowy wielorodzinnej a dzielnicą składowo-przemysłową.

Ciepło dostarczane jest do budynków administrowanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Żninie – 40 budynków, do Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej - 21 budynków, do wspólnoty mieszkaniowej – 12 budynków, a także do odbiorców indywidualnych – 282 domki jednorodzinne oraz do zakładów przemysłowych. Sieć ciepłownicza obejmuje ponad 50 ulic miasta.

Łączna długość sieci ciepłowniczej obsługiwanej przez spółkę ZEC wynosi 29 km. Na podstawie zamówionej mocy grzewczej szacuje się, że łączna ilość gospodarstw domowych obsługiwanych przez spółkę ZEC wynosi ok. 1600.

W latach 2004-2008 wykonano prace modernizacyjne i rozbudowano sieć ciepłowniczą. Do roku 2012 planuje się dalsze prace remontowe oraz rozbudowę układu sieci ciepłej.

10.8. RUROCIĄGI NAFTOWE

Przez teren gminy Żnin przebiega dalekosiężny rurociąg naftowy o średnicy 273 mm. Dla rurociągu należy zachować strefę bezpieczeństwa min. 30 m, której środek stanowi oś rurociągu. Strefę wyznacza się w celu zapewnienia bezpieczeństwa rurociągu oraz umożliwienia dostępu w celu kontroli, konserwacji i naprawy. Strefa bezpieczeństwa może być użytkowana wg pierwotnego przeznaczenia tj. rolniczo. Powinna być wolna od wszelkiego rodzaju budowli, ogrodzeń, składów materiałów. Nie należy sadzić pojedynczych drzew w odległości mniejszej niż 5 m. Tereny działek budowlanych powinny znajdować się poza strefą bezpieczeństwa.

10.9. GOSPODARKA ODPADAMI

Gospodarka odpadami prowadzona jest zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Żnin 2011, stanowiącym integralną część Programu Ochrony Środowiska. Odpady są

gromadzone w miejscu ich powstawania, następnie zbierane przez firmy mające zezwolenie i wywożone na Składowisko Odpadów Komunalnych w Wawrzynkach, znajdujące się ok. 8 km na północny – wschód miasta. Jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Jego eksploatacja odbywa się od stycznia 1993 r. Całkowita powierzchnia zakładu wynosi 4,32 ha, przy czym powierzchnia składowania – 2,67 ha (2 kwatery: kwatera I – 1,42 ha, kwatera II – 1,25 ha). Całkowita pojemność składowiska wynosi 181000 m³. Obecnie składowisko jest wypełnione w 55,4 %. Pozostała do wypełnienia pojemność składowiska wynosi 80 660 m³.

Selektywna zbiórka odpadów jest ważnym składnikiem gospodarki odpadami komunalnymi. W ramach kontynuacji działań zapoczątkowanych w 2000 roku, gmina rozwija system zbierania w celu przekazania do recyklingu odpadów opakowaniowych (makulatura, szkło, tworzywa sztuczne) oraz odpadów zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, baterii i przeterminowanych leków.

60 % odpadów ogólnie wytwarzanych na terenie gminy w gospodarstwach domowych pochodzi z terenu miasta Żnin, a 40 % odpadów stanowi wartość wytwarzaną przez mieszkańców z terenów wiejskich gminy. Od roku 2004 maleje corocznie ilość wagowa rocznego składowania odpadów komunalnych na składowisku. Jest to z pewnością spowodowane faktem wprowadzenia i rozwoju na terenie gminy selektywnej zbiórki odpadów wtórnych, co znacząco umniejsza ilość odpadów deponowanych na składowisku w Wawrzynkach.

Zaktualizowany w 2007 r. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami zakłada w oparciu o składowisko w Wawrzynkach budowę Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Pałuki”. Obecnie spośród wcześniej zakładanych 11 gmin regionu, porozumienie w zakresie współpracy tworzenia RZUOK „Pałuki” w Wawrzynkach podjęło 9 gmin: z powiatu żnińskiego – gminy Żnin, Gąsawa, Rogowo, Janowiec Wielkopolski, Łabiszyn; z powiatu nakielskiego – gminy Kcynia, Nakło nad Notecią, Szubin oraz z powiatu mogileńskiego gmina Dąbrowa.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Żnin 2011, najpilniejszymi do rozwiązania kwestiami w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami są:

- budowa Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Pałuki” w Wawrzynkach,

- rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów, tak by objąć nim wszystkich wytwórców odpadów,
- zapewnienie właściwego odzysku i unieszkodliwiania selektywnie zebranych odpadów,
- wdrażanie programowych zmian w gospodarce odpadami, poprzez akcje informacyjno – edukacyjne oraz propagowanie wśród społeczeństwa właściwych rozwiązań ekologicznych.

10.10. CMENTARZE

Na terenie objętym zmianą studium istnieje 7 czynnych cmentarzy:

- w Żninie 2 cmentarze – przy ul. Gnieźnieńskiej i Topolowej,
- oraz w Brzyskorzysławiu, Cerekwicy, Gorzycach, Kierzkowie i Wenecji.

Ponadto na terenie gminy znajdują się zabytkowe cmentarze nieczynne, które są zinwentaryzowane przez Wojewódzkie Biuro Ochrony Zabytków.

11.POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Po ogłoszeniu o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium zgłoszono 67 wniosków, w tym 54 wnioski złożyły osoby fizyczne i firmy, 13 wniosków – instytucje zawiadamiane ustawowo.

Wnioski złożone do zmiany studium obrazują pożądane przez mieszkańców kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzeni miasta i gminy. Najwięcej wniosków dotyczy zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele budowlane: mieszkaniowe, mieszkaniowo – usługowe lub letniskowe, wskazując na tereny położone wokół miasta Żnina oraz w Wenecji. Wnioski złożone przez instytucje mają najczęściej charakter informacyjny i nie wskazują potrzeby rezerwowania nowych terenów pod inwestycje publiczne, za wyjątkiem terenów pod ewentualną budowę zbiorników wodnych związanych z małą retencją wodną.

Dwie firmy złożyły wnioski o zmianę studium pod kątem możliwości lokalizacji farm wiatrowych. Jest to zupełnie nowy kierunek w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, o

UWARUNKOWANIA

dużym wpływie na krajobraz rolniczy. Z uwagi na dominujące użytkowanie rolnicze oraz niewielką lesistość gminy jest to istotny kierunek rozwojowy dla obszarów wiejskich.

Złożone wnioski nie wyczerpują wszystkich możliwości rozwojowych gminy. Żaden z nich nie dotyczył rozwoju funkcji turystycznej miasta i gminy, co jest bardzo pożądanym kierunkiem rozwojowym, koniecznym do uwzględnienia w zmianie studium.